

20
'71

FLACĂRA

ANUL XX
NR. 832
15 MAI 1971

LA 50 DE ANI DE

Noi, contemporanii acestor vremi, constructorii noii orînduiri, locuitorii meleagurilor românești, am așteptat și am primit cu justificat interes expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la adunarea solemnă organizată în Capitală cu prilejul celei de-a 50-a aniversări a întemeierii Partidului Comunist Român.

Model de analiză științifică, obiectivă, realistă, expunerea a sintetizat, cu competența conducătorului unui partid maturizat, călît într-o jumătate de veac de luptă și muncă de pe pozițiile marxism-leninismului, drumul îndelungat al istoriei noastre, prezentînd în același timp cu limpezime perspectivele etapelor viitoare. «Noi, comuniștii — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — sîntem continuatorii tradițiilor progresiste ale întregului popor. Cinstim pe toți acei care au stat în fruntea luptei împotriva asupririi străine, pentru neatîrnarea poporului, pentru formarea statului național român». Istoria primei jumătăți de secol de existență activă a mișcării comuniste în România se înscrie ca o firească trăsătură de unire între trecutul glorios și viitorul luminos.

Un viitor trasat în limbajul riguros al cifrelor și în caracterul precis conturat al Directivelor.

În expunerea sa, secretarul general al partidului a prezentat principalele sarcini ale noului plan cincinal, aprobate de Plenara Comitetului Central încheiată doar cu o zi înainte, traducere creatoare în viață a Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R. Succesele obținute prin munca entuziastă, plină de abnegație, a oamenilor muncii, experiența dobîndită o dată cu aplicarea noilor metode și forme de organizare și conducere a activității economice au permis îmbunătățiri importante la toți indicatorii economici ai planului cincinal față de Directive.

În procente față de cincinalul precedent, producția globală industrială va crește la 168-178%, producția globală agricolă la 136-149%, sporuri ce se prevăd a fi obținute atît printr-un ritm deosebit al politicii de investiții (470%), cît și prin creșterea productivității muncii (la 142% în industrie). Venitul național, a cărui dinamică fusese estimată în Directive la 145-150% se prevede a atinge 168-182%, fondul de salarii urcînd la 153% față de 130-135% cît prevedeau Directivele.

Pe baza unui ritm anual de creștere deosebit de intens — circa 12% — industria își va întări poziția conducătoare în economie, cu o orientare insistentă către ramurile industriale moderne, realizatoare de produse cu parametri calitativi ridicați. În condițiile aceluiași cerințe de a ține pasul cu tehnica modernă și cuceririle științei, problemele automatizării vor constitui preocupări de prim ordin, atît la nivelul unităților producătoare, cît și pe plan național.

Investițiile prevăzute pentru agricultură însumează circa 80 de miliarde de lei, pas important către realizarea unei agriculturi intensive, moderne, către valorificarea rezervelor încă foarte mari de care dispune agricultura noastră.

În mod corespunzător vor crește traficul de mărfuri, cheltuielile social-culturale, comerțul exterior, ceilalți indicatori economici, va fi urmărită repartizarea teritorială rațională a forțelor de producție.

Retrospectiv și cu perspectivă, momentul semi-centenarului corespunde culmii de pe care se desfășoară orizonturile noii etape istorice de dezvoltare a societății noastre — etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. «Esența acestei etape — se arată în expunere — rezidă în: construirea unei economii avansate, înzestrate cu o industrie modernă și o agricultură intensivă de înalt randament; desfășurarea pe un front larg a activității științifice, a instrucției publice și a eforturilor pentru ridicarea nivelului cultural al maselor; creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii de la orașe și sate; înfăptuirea repartitiei bunurilor produse de societate în spiritul dreptății și echității socialiste; perfecționarea relațiilor de producție, a organizării societății; realizarea cadrului organizatoric care să permită participarea largă a maselor populare, a fiecărui cetățean la viața publică, la rezolvarea treburilor obștești; lărgirea libertăților publice, dezvoltarea democrației socialiste. Înăfptuirea acestui program va ridica România pe noi culmi de civilizație și prosperitate, va crea condiții

(Continuare în pag. 4)

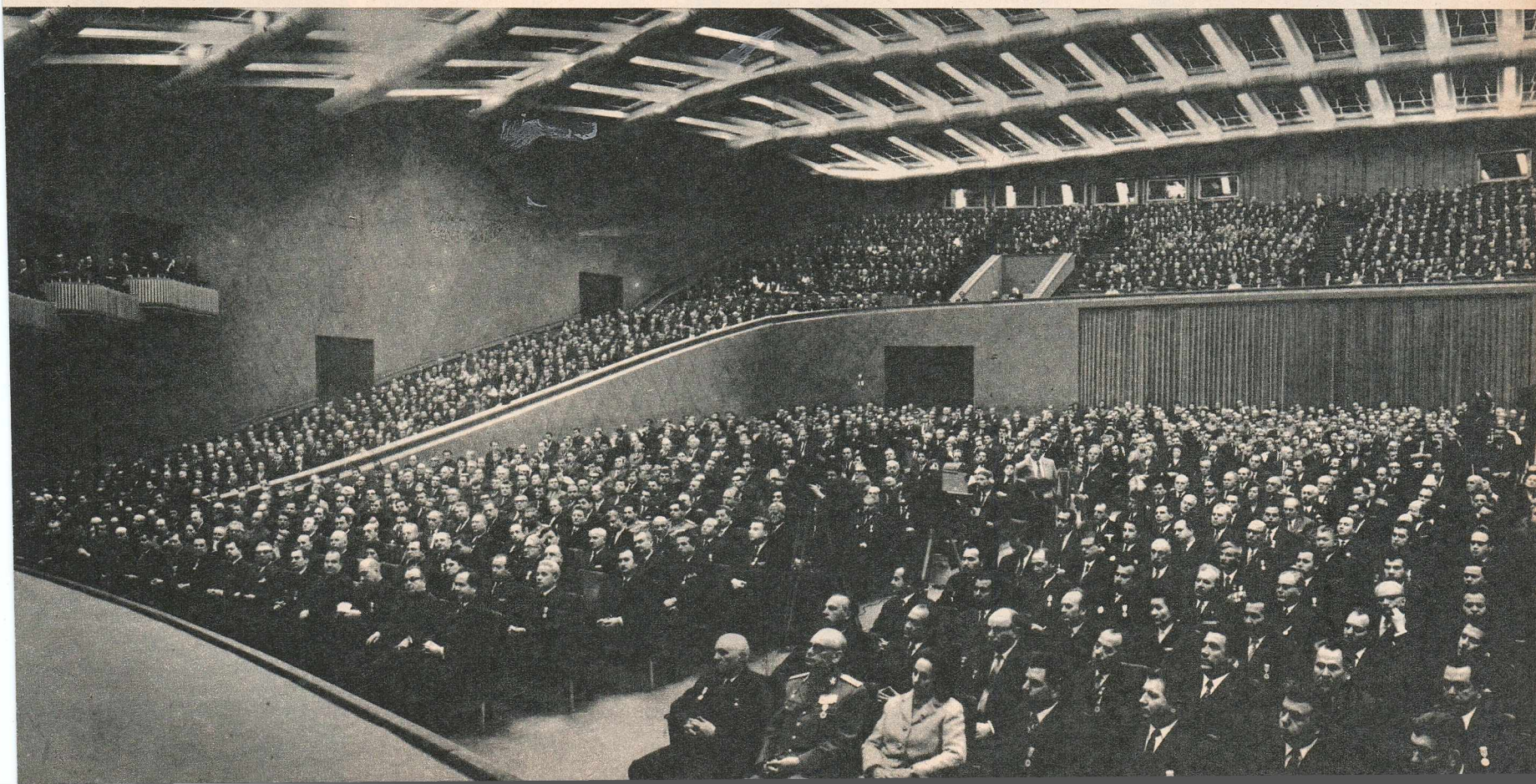
LUPTE ȘI VICTORII

◀ Ovațiile prelungite ale asistenței, o adevărată furtună de aplauze și urale, au salutat pe conducătorul iubit al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

► Miile de oameni prezenți la adunarea solemnă ofereau imaginea simbolică a însăși istoriei partidului. Alături de participanți la congresul de constituire a P.C.R., de vechi militanți ai partidului nostru se aflau reprezentanții tuturor categoriilor de oameni ai muncii, români, maghiari, germani și de alte naționalități, de toate vîrstele și profesiile.

► În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a altor conducători de partid și de stat, în sala Palatului Republicii Socialiste România a avut loc în seara zilei de 7 mai, spectacolul de gală organizat cu prilejul aniversării semicentenarului Partidului Comunist Român.

▼ Cea de-a 50-a aniversare a întemeierii Partidului Comunist Român, eveniment de importanță epocală în istoria mișcării muncitorești din țara noastră, în viața poporului român, a fost sărbătorită, vineri 7 mai, în Capitală, în cadrul unei adunări solemne organizate în sala Palatului Republicii Socialiste România. Ampla expunere a secretarului general al partidului a fost ascultată cu profund interes de cei prezenți în sală, precum și de milioane de cetățeni din întreaga țară, prin intermediul stațiilor de radio și televiziune.

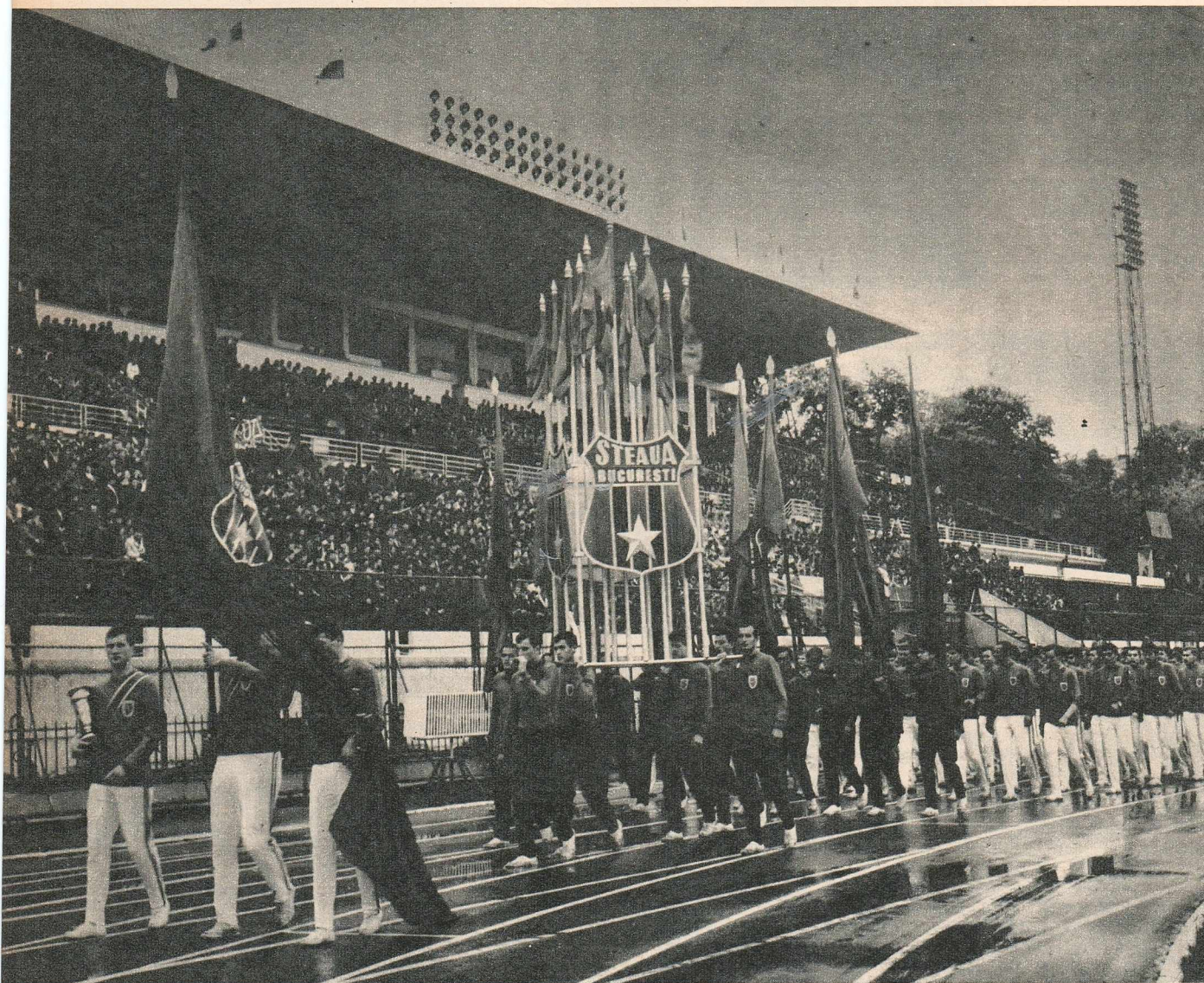
LA 50 DE ANI DE LUPTE ȘI VICTORII

pentru trecerea treptată a patriei noastre spre comunism». Ne propunem ca pînă în 1985-1990 să creăm o asemenea bază materială, încît țara noastră să ajungă la nivelul statelor dezvoltate atît în ce privește producția și venitul național pe locuitor, cît și condițiile de viață ale populației. Dar acest viitor, la care nu se ajunge prin simpla scurgere a timpului, trebuie creat printr-o înțeleaptă politică economică. Expunerea îi trasează principalele coordonate: «Asigurînd, și după actualul cincinal, orată înaltă a acumulării — de circa 28 la sută — și un ritm mediu anual de creștere industrială de 8-9 la sută, producția industriei va putea spori, față de 1970, de 2,7 ori în 1980, și de aproape 6 ori în 1990». Celelalte ramuri ale economiei naționale și ceilalți indicatori economici vor cunoaște o dezvoltare proporțională.

Aceste eforturi ale țării presupun eforturi creatoare din partea **fiecărui** dintre noi, pentru fiecare dintre noi. «Ceea ce se cere este ca fiecare cetățean să înțeleagă că de munca, de efortul său depind progresul societății, ridicarea nivelului de trai al tuturor».

Prezentată într-un moment festiv, înălțător, expunerea secretarului general al partidului reprezintă un document de căpetenie pentru cele ce am împlinit și tindem să împlinim.

În zilele de 8 și 9 mai, pe stadionul Republicii din Capitală au avut loc demonstrații și competiții sportive de amploare prilejuite de aniversarea glorioasă a semicentenar al partidului.

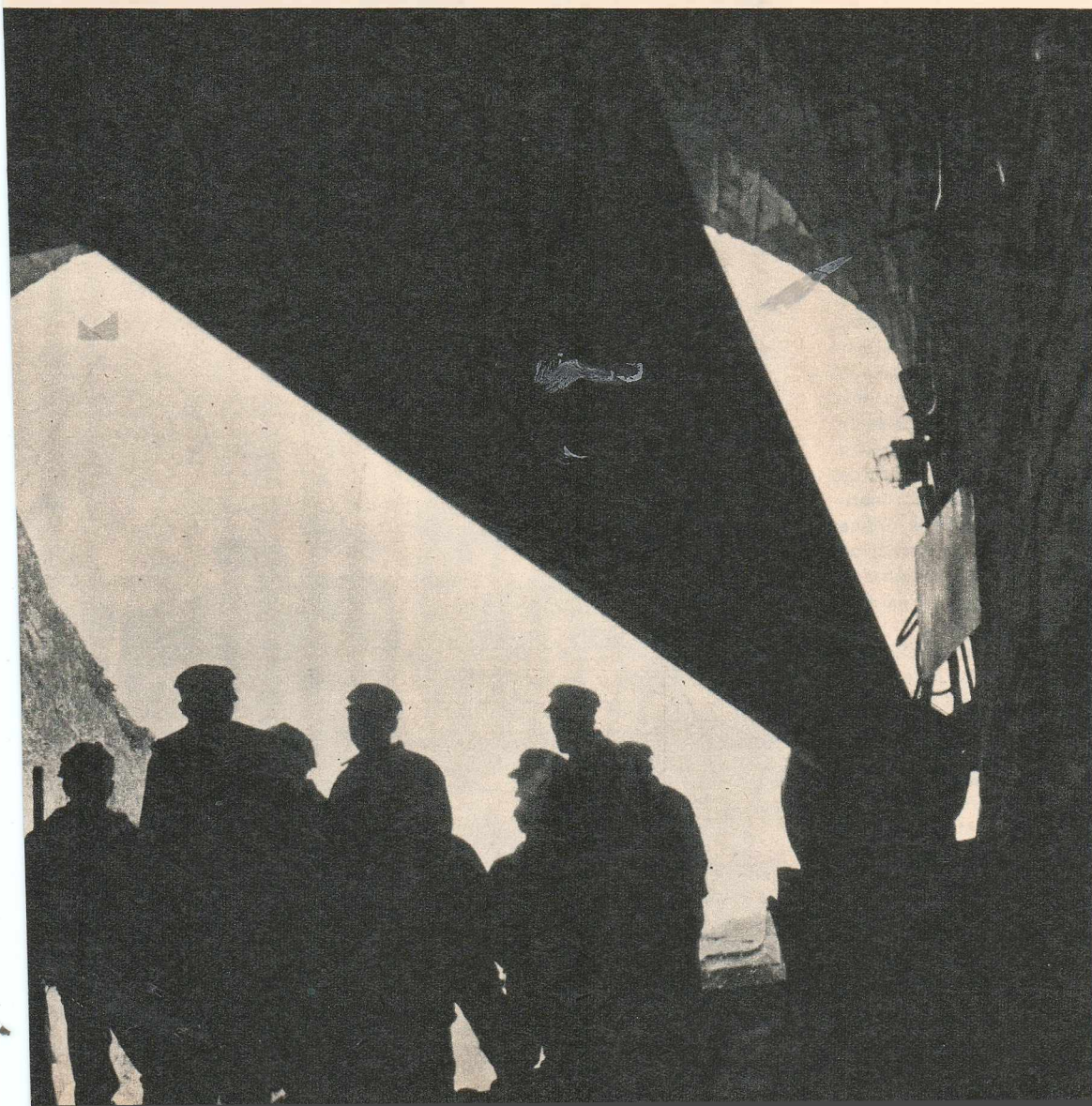
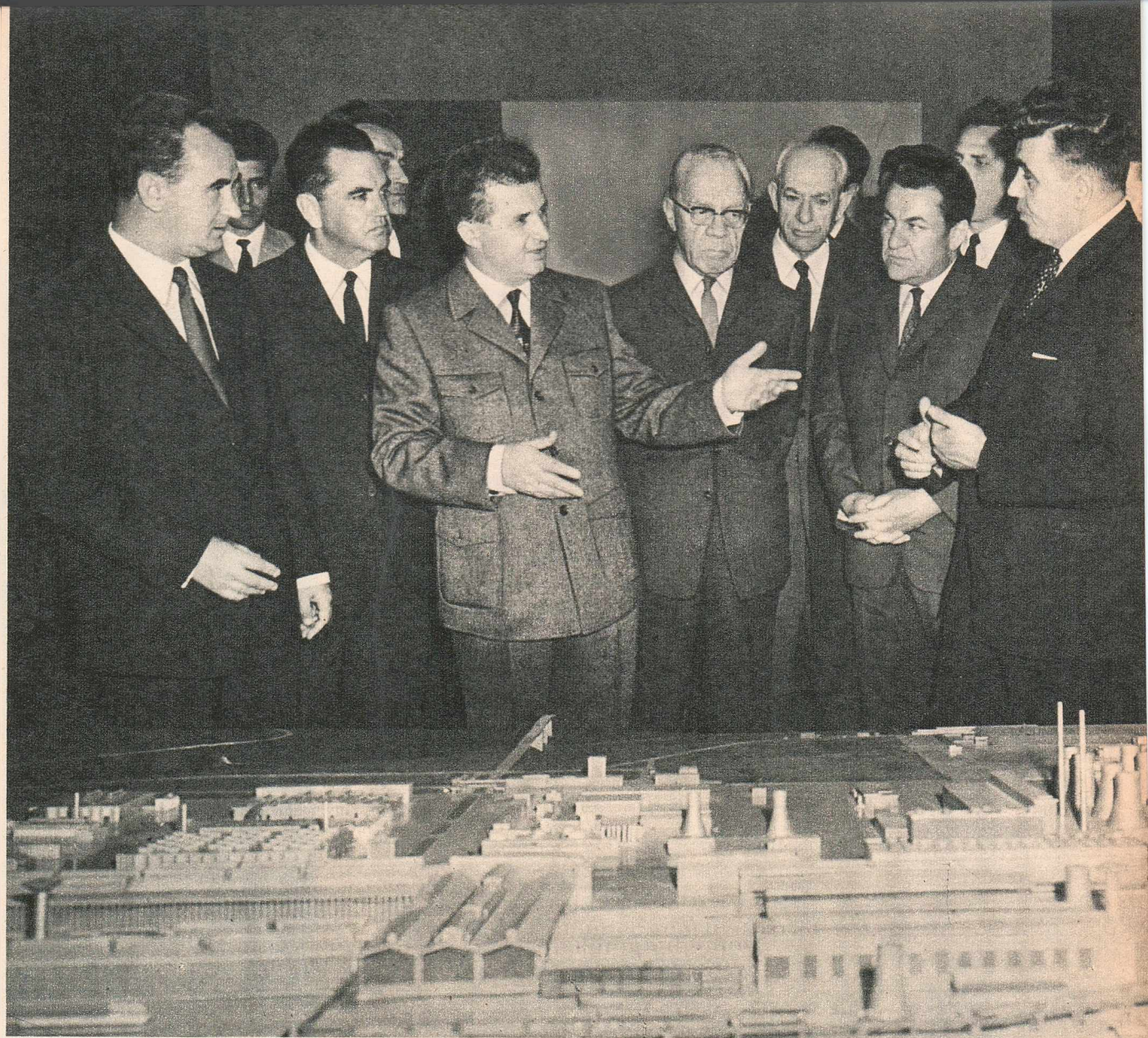
În după-amiaza zilei de 5 mai, la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, pionierii Capitalei au prezentat o emoționantă evocare istorico-literară intitulată «Pentru că pe lume partidul s-a născut».

În ziua de 12 mai a.c., tovarășul Nicolae Ceaușescu a întreprins o vizită de lucru în municipiul și județul Galați, însoțit de tovarășii Emil Bodnăraș, Ilie Verdeț, Gheorghe Stoica și Iosif Banc. Au fost vizitate Combinatul siderurgic-Galați, Combinatul avicol integrat-Galați, șantierul naval, unități cooperatiste agricole din județ. Au fost discutate la fața locului stadiul actual de dezvoltare și perspectiva marelui combinat siderurgic, stadiul pregătirii investițiilor pentru actualul cincinal, căile de creștere a productivității muncii, probleme ale practicării unei agriculturi intensive, moderne, ale zootehniei de tip industrial. În cadrul unui rodnic dialog, au fost ascultate păreri ale cadrelor competente, ale oamenilor muncii, secretarul general al partidului a dat îndrumări prețioase. Seara, pe platoul de pe faleza Dunării a avut loc o vibrantă adunare populară, la care tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o cuvântare.

Oamenii muncii din Galați au făcut o entuziastă primire tovarășului Nicolae Ceaușescu, ovaționând îndelung pentru partid, pentru secretarul general al partidului.

Dintre fotografiile sosite pînă la închiderea ediției, publicăm imaginea alăturată, luată în timpul analizării, în fața machetei, a problemelor dezvoltării în perspectivă a Combinatului siderurgic din Galați.

În ziua de 8 mai, zi a aniversării semicentenarului partidului, harnicii mineri de pe Lotru au realizat străpungerea galeriei de fugă Ciunget-Malaia, una dintre cele mai lungi de pe întreg șantierul hidrocentralei.

pe întreg cuprinsul țării

Oamenii muncii din industrie, cooperația meșteșugărească și de consum, precum și cei din unitățile agricole de stat au raportat cu mândrie îndeplinirea și depășirea angajamentelor pe care și le-au luat în cinstea semicentenarului.

Merită subliniat faptul că producția globală industrială realizată în primele patru luni ale anului a fost cu 11,7 la sută mai mare față de cea obținută în lunile ianuarie-aprilie din anul trecut.

Au fost fabricate în această perioadă, peste angajamentul luat, importante cantități de produse, printre care: 2 000 tone fontă, 8 600 tone oțel, aproape 80 000 tone lignit, mijloace de automatizare însumând aproape 8 milioane lei, 25 vagoane de marfă pentru linii magistrale, 12 000 rulmenți, 9 000 tone ciment, peste 4 100 tone ulei comestibil, 347 000 mp țesături din bumbac, încălțăminte cu fețe de piele în valoare de 25,8 milioane lei.

Pe malurile Tîrnavei după 1001 ani...

de Viorica CIORBAGIU
Fotografii de Vasile MOLDOVAN

M-am dus la Sighișoara, în acest mai, cu o ușoară strângere de inimă. Era, ca și cum ai dori cu orice preț să rezezi un prieten drag și apropiat, care a fost greu lovit de o boală. Și, cu toate că ai vești bune de la el, și-e teamă totuși să nu-i redescoperi pe față urmele pustiitoare ale răului care l-a atins mai demult. Fotoreporterul Vasile Moldovan m-a asigurat că nu, nici vorbă să am temei de îngrijorare. El a tot fost la Sighișoara, de-un an încoace, pentru că... Atunci, în noaptea de 13 spre 14 mai 1970, treburile sale profesionale s-au confundat cu osteneala echipelor de salvare. Pe Strada Nouă nr. 3, barca salvatoare a pus capăt și spaimei din familia Fărcaș, refugiată în podul casei asaltate de puhoai. Așa se face că Ruxandra, scăpată din primejdia înecului de către un necunoscut cu aparatul de fotografiat prins de curea în jurul gîtului, a devenit, nu mult după aceea, soția fotoreporterului. Și noua familie așteaptă acum un copil. Iată, deci, că și în breasla gazetarilor pot surveni întâmplări neașteptate. Fotoreporterul Vasile Moldovan era, așadar, foarte autorizat să-mi dea asigurări despre sănătatea înfloritoare pe care și-a recîștigat orașul-cetate...

Înainte de a trece peste podul de lemn, m-am oprit cîteva clipe să văd apa Tîrnavei. Sălciile de pe mal mai păstrează încă gloduri mici din milul care a încercat să sufoce străzile în trei rînduri (13-14 mai, 24 mai, 13 iunie 1970). Și totuși pe crengile elastice mugurii tot s-au spart și frunzulițele își biruie timiditatea în verdele triumfător al primăverii. Pe alocuri, te mai oprește în loc dunga aceea umedă care stăruie încă pe unele fațade. Orașul este însă calm, inundat de o lumină blîndă. Mirosul

acela putred, a cărui amintire mi-a rămas în simțuri, a dispărut. Aerul e încărcat de miresme, străzile sînt primenite; nicăieri nu se mai vede molozul acela învălmășit ca după cutremur.

Am intrat în Fabrica de mătase pe care am văzut-o, în două rînduri, abia ieșită de sub apă. Era atunci o liniște înghețată, care-ți dădea fiori. Acum erau culori și zgomot egal de mașini, de viață normală, încît, încercînd evocări îmi ziceam în sinea mea: parcă nici n-ar fi fost...

Și explicațiile gazdei — Viorel Boroș, șeful serviciului plan — îmi întăreau senzația aceea de bine: fabrica de mătase își sporește puterea cu încă 1 450 000 mp țesături pe an. Adică, se montează încă 60 de războaie noi, dintre care 30 au intrat în funcțiune la sfîrșitul lunii aprilie, în loc de trimestrul III. În partea de șantier a fabricii — un șantier de o desăvîrșită ordine — l-am descoperit, ajutînd la montaj, pe maistrul Ioan Schuster. Era pensionar în mai 1970. Atunci s-a reîntors între «ai săi» și n-a mai plecat nici după ce...

Pe strada Clujului — aliniată chiar pe buza apei — am încercat să redescopăr locul fostei case a lui Otto Lurdz. Știți, acel tînăr frezor de la «Nicovala» care a salvat peste 70 de oameni cu barca și al cărui tată s-a prăpădit înainte de a mai putea ajunge să-l smulgă dintre surpături.. Am aflat că Otto și-a durat, cu ajutorul statului, o casă nouă de cărămidă, în sus, către Dealul Gării. De la vechea adresă n-a mai putut recupera decît vița-de-vie pe care a replantat-o în jurul casei.

Nu, nici urmă de sfîrîmături, cu toate că nu a trecut decît un an de la războiul apelor. Îmi spunea tovarășul Valer Giur-

(Continuare în pag. 8)

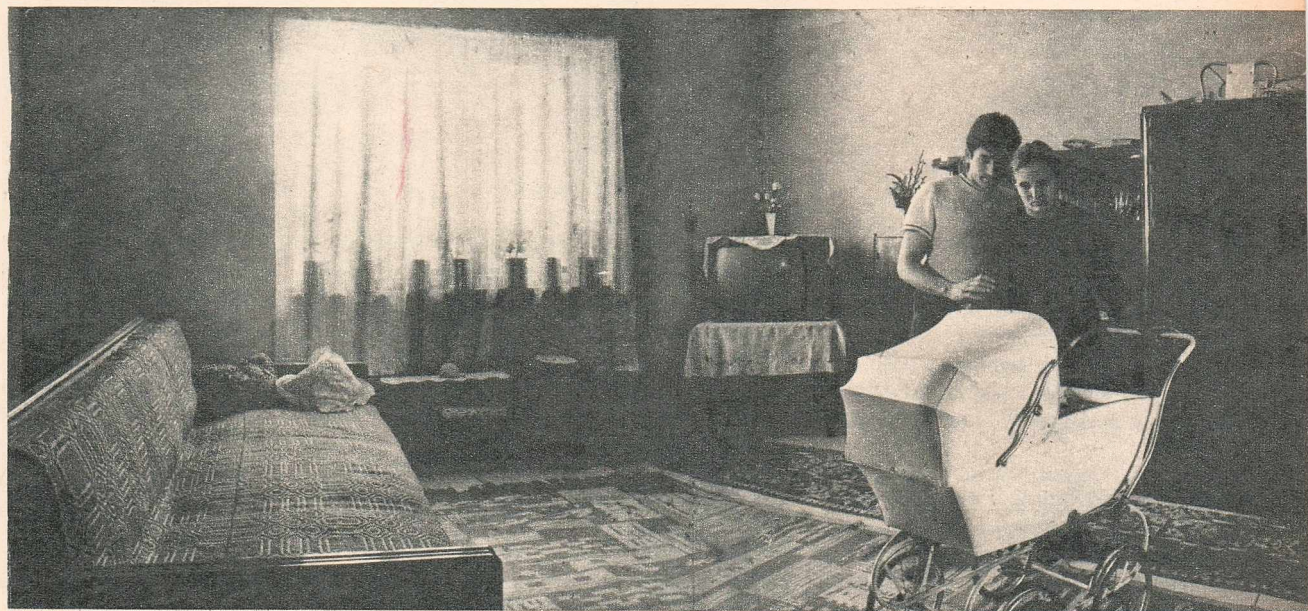

Specialiștii susțin
că astfel de catastrofe
se întâmplă o dată
la o mie de ani.
Poate că așa este.
În orice caz mia de ani
s-a împlinit în mai-iunie 1970.
Ca să ne aducem aminte,
iată doar o imagine
păstrată, dintre sute...

◀ Casa tinerei familii
luliu și Maria Dulău
era un morman sinistru
de scinduri și piatră.
Doar fotografia
de la nuntă...

...Tihna unui cămin
cu tot ce-i trebuie omului
a revenit în casa lor cea nouă,
unde gingurește
al treilea membru
al familiei —
micuțul luliu,
în vîrstă de... trei luni.

Dacă un străin —
în accepția de nevizat —
ar trece astăzi
prin Sighișoara
ar remarca, desigur,
că în oraș
sînt multe case noi.
La această impresie
se adaugă și peisajul
străzii «7 Noiembrie».

▶ O știre succintă,
inserată de curînd în ziare,
anunță că autovehicule românești
(printre care și cele
fabricate la «Automecanica»-Mediaș)
au trecut cu succes
probele pe terenuri accidentate
din vecinătatea Budapestei.
Testul a fost făcut
de întreprinderea ungară
de comerț exterior,
din rațiuni de achiziționare.
Am reținut această știre,
mai ales, pentru că
vizitasem în ajun fabrica
de pe malul Tîrnavei.
Și-acum, după un an,
doar o plăcuță încastată
în zidul de la intrare
mai reține amintirile amare:
«Nivel maxim viitura 1970».

Pe malurile Tîrnavei după 1001 ani...

giu, primarul oraşului, că, în ultima mie de ani, viitura cea mai mare a fost în 1970. Aşa au stabilit specialiştii.

— Şi, după un asemenea prăpăd, aţi luat totuşi premiul I pe ţară pentru curăţenie şi bună gospodărire. Cum de aţi izbutit?

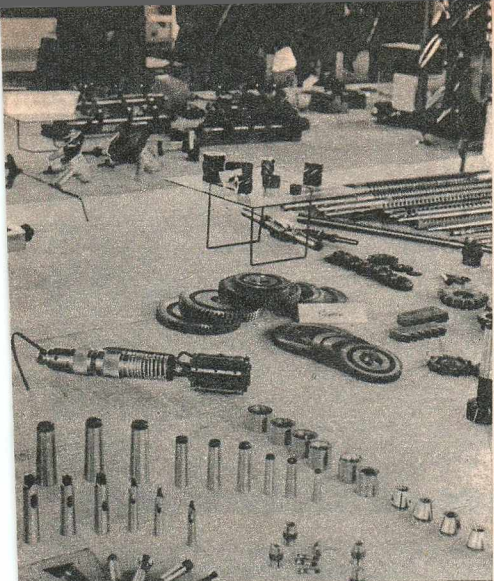
— Am fost ajutaţi. Şi ne-am ajutat şi noi. Cetăţenii Sighişoarei sînt foarte legaţi de oraşul lor. În 1970 s-au executat ore de muncă patriotică în valoare de aproape 17 milioane lei. Întrecerea pentru «cea mai frumoasă circumscripţie», pentru «cea mai frumoasă stradă» a întrunit cea mai amplă participare. Luna aprilie este declarată luna curăţeniei, în fiecare an. Dar fiecare anotimp este al florilor şi al primenelilor. Avem deputaţi de mare nădejde, pe care oamenii îi ajută cu dragă inimă. Hans Welmann, Mihail Prozan, Samoilă Fodor, Hans Hûgel, Aurel Haţeganu, Ana Petre — iată doar o parte dintre cei care sînt sufletul acţiunilor de conservare a bunului renume pe care îl are oraşul nostru.

Sighişoara este supranumită oraş-cetate. Dar dincolo de zidurile evului mediu străjuite de turnul cu ceas, oraşul este şi cetate industrială a evului socialist. Sighişorenii apără armonia tradiţiilor cu o stăruinţă atît de generoasă, încît, cu adevărat, nu ai de ce să te miri că strălucirea oraşului nu cunoaşte pauze, chiar după încercările grele prin care a trecut.

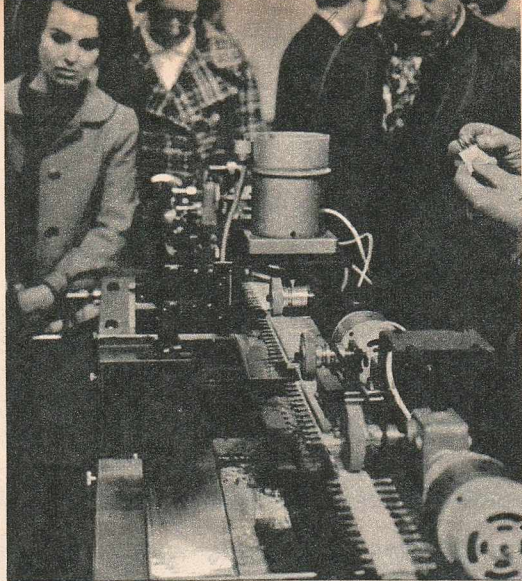
*De un an încoace,
Mediaşul
s-a înnoit
şi cu o altă gară.
Trenurile
au mers normal,
în toate direcţiile...*

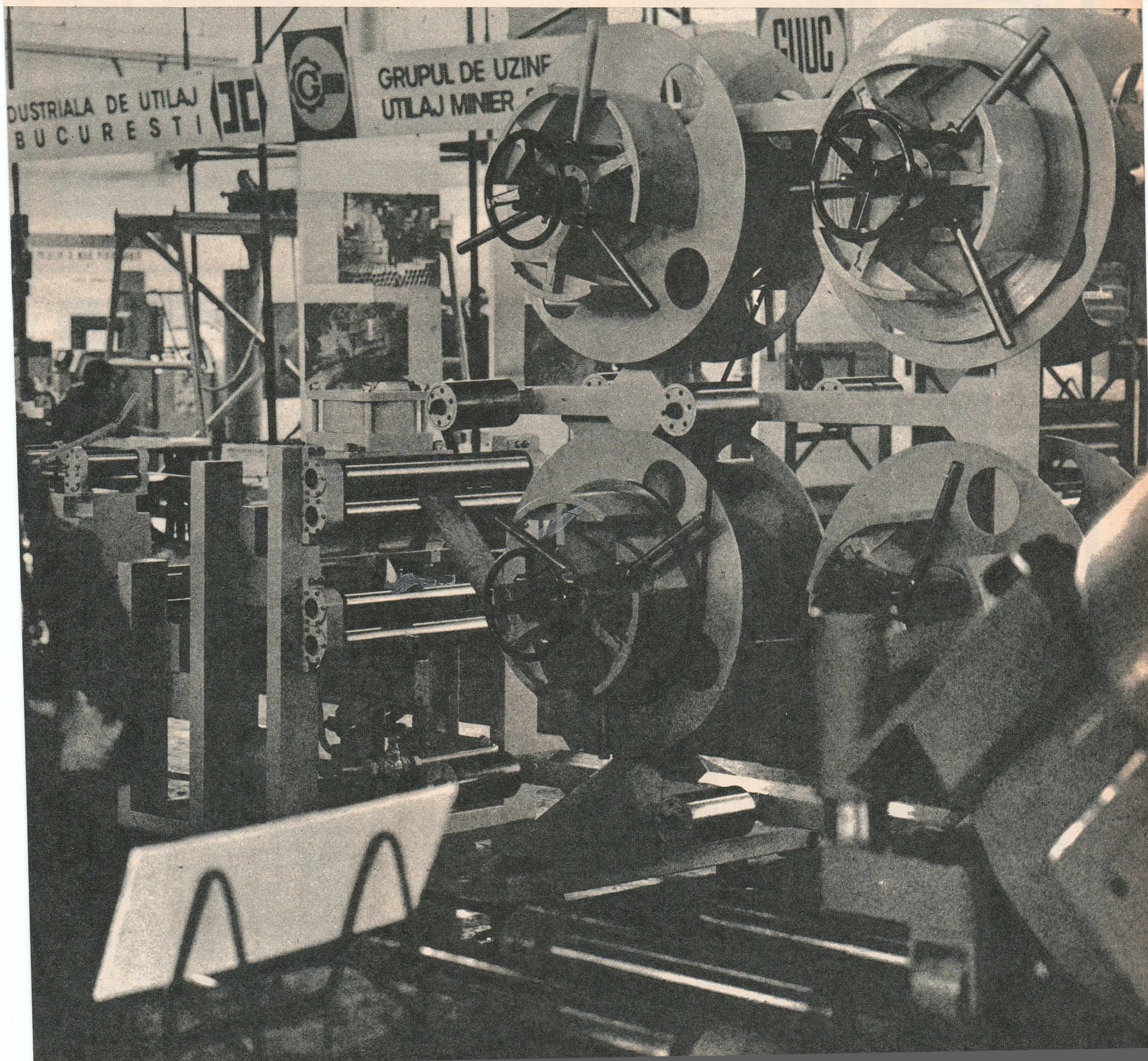

Scule, dispozitive, matrițe etc. — un stand bogat la care participă cu exponate mai multe uzine din țară printre care: Uzina de mecanică fină-București, Fabrica de scule-Rișnov, Întreprinderea de unelte și scule-Brașov etc.

Realizarea unor instalații și utilaje menite să ducă la modernizarea și automatizarea proceselor tehnologice stă în centrul activității de autoutilare. Centrala industrială de electronică și tehnică a vidului prezintă câteva realizări în aceste domenii.

Un loc deosebit printre exponatele industriei electrotehnice îl ocupă aparatele realizate de I.P.A.-București.

C

E

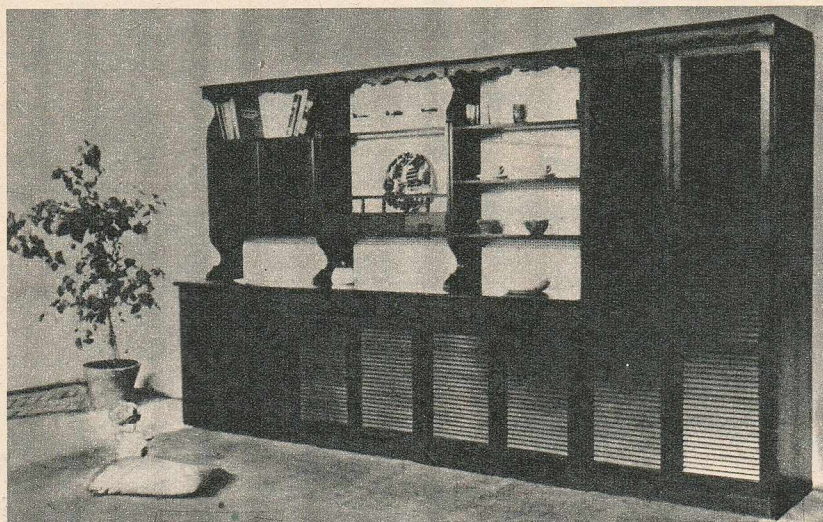
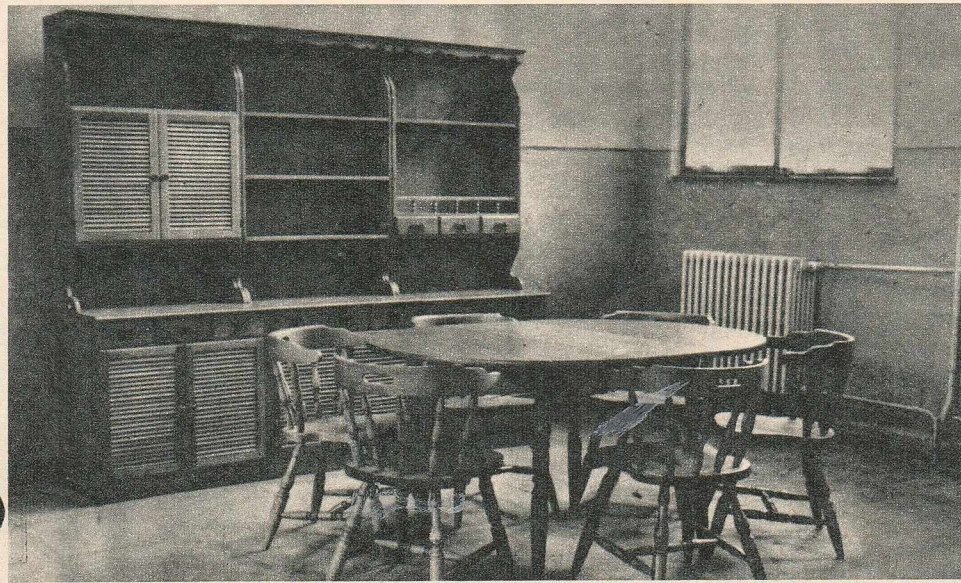
I

L

● Garnitura Dej

● Biblioteca Bonanza
cu masă și scaune

● Biblioteca Bonanza

COMBINATUL DE EXPLOATARE ȘI INDUSTRIALIZARE A LEMNULUI — CLUJ desfășoară o activitate economică complexă, realizând în cele șase unități ale sale toate procesele de valorificare a masei lemnoase, de la recoltarea acesteia pînă la fabricarea unor produse finite cu înalt grad de măiestrie artizanală, cum sînt **GARNITURILE DE MOBILĂ STIL** a căror reputație este permanent confirmată de solicitările crescînde pe piețele de desfacere interne și externe. Volumul masei lemnoase recoltate anual se ridică la circa 750 000 m³ din care numai rășinoasele reprezintă aproape 350 000 m³. Operațiile de recoltare se efectuează mecanizat în proporție de 95%, cu utilaje din cele mai perfecționate, asigurîndu-se astfel calitatea superioară a materiei prime.

PAGINI TUMULTUOASE DIN ISTORIA BUCUREȘTIULUI
VOR REȚĂI ÎN NOUL PUNCT DE ATRACȚIE PE HARTA CAPITALEI:

HANUL LUI MANUC

de arh. Raul NEGRU

Faimosul han al lui Manuc, restaurat cu grijă și pasiune de arhitecți și istorici, își va deschide în curînd porțile, aducînd în plin centrul orașului pitorescul și fiorul unor vremi apuse...

Tragice vremi se abătuseră asupra Țării Românești în acel trist veac XVIII, martor al mazălirii și uciderii Brîncoveanului și a fiilor săi, al jafurilor domniilor fanariote, al ciumelor, incendiilor și inundațiilor, și încheiat cu decapitarea domnitorului Hangerli. Execuția avusese loc în fața mulțimii adunate de către trimisul Porții, la palatul domnesc, în curtea căruia trupul său a fost aruncat cîinilor...

«Catastifele vîtafilor ciocilor» consemnau, după spusele lui Dionisie Eclesiarhul, zece mii de suflete care pieriseră de ciumă, pentru ca alte mii să se stingă de foame în 1795, cînd asupra țării se abătuse o foamete cumplită.

Pe atunci, Curtea Veche, martora atîtor vremi de glorie și de strălucire culminînd cu epoca lui Brîncoveanu, nu mai era decît o ruină pustie de incendii și populată de bandele de «craii» — oameni fără căpătîi, conduși de un arnăut boccegiu, Melamos, și care-și luaseră denumirea de «Craii de la Curtea Veche».

Începutul secolului XIX continuă lanțul calamităților ce se abat asupra orașului. În 1802 bucureștenii asistă la prăbușirea Turnului Colței ca urmare a unui cutremur de o rară violență; nu cu mult mai tîrziu un incendiu de o nemaivăzută întindere distruge două treimi din oraș, iar în 1804, «o revărsare înfricoșătoare de ape face nultă pierdere», nimicînd toată lunca Dimboviței și casele ei.

În 1806 izbucnește conflictul ruso-turc, datorită acțiunilor antiotomane inițiate de osilanti și oștile sale — acțiuni susținute de ruși.

Orașul, supus unei expediții de represalii în partea turcilor, este salvat de distrugere și jaf de un mare negustor de origine armeană din Rusciuc, Emil Mirzaian, cunoscut sub numele de Manuc bey, datorită prieteniei de care se bucură din partea lui Iustafa pașa Bairactarul, care-l considera unul său de încredere. De altfel, Manuc bey, pentru serviciile aduse cauzei turcești, fusese numit prin firman împăratesc domn al

Moldovei, și numai izbucnirea conflictului ruso-turc l-a împiedicat să urce pe tron.

Averea pe care o realizase Mirzaian îl situa în rîndul marilor bancheri, iar informațiile pe care le furniza atît rușilor despre turci cît și turcilor despre ruși i-au rotunjit bogățiile, astfel încît la 5 iunie 1809 el împrumută vistieria țării cu 160 000 taleri. Aceasta l-a atras după sine scutirea de impozite, de către divanul țării, a numeroaselor sate și moșii pe care le poseda, ca să nu mai amîncim că tot în acea vreme, împreună cu un alt mare neguțator marchitan, Băltăreșu, Manuc cumpărase de la boierii Dudești un lanț de munși în Carpați.

Sîntem în perioada în care breslele își pierd din puterea lor fiind îndeaproape supravegheate prin ordonanțele domnești, în timp ce negustorimea, reprezentată prin Polizake, Meitani, Facca, Bellu, Scufa și Băluță, slăbește puterea boierilor prin masivele «lovituri» financiare pe care le dă.

La 1808 starostele Panait Țigara vinde în parcele negustorimii zona Curții Vechi, cu care ocazie Manuc achiziționează un teren și un imobil, fost corp de gardă domnesc și casă de oaspeți a lui Mavrogheni, transformîndu-le în han, în fața bisericii Bunei Vestiri.

Hanurile constituiau dintotdeauna investiții sigure, de o mare rentabilitate, și Șerban Vodă ca și Brîncoveanu nu ezitaseră nici o clipă să-și investească o parte din bani în hanuri proprii. Ele găzduiau și ospătau, contra plată, pe drumeși și aveau în plus o serie de magazine și camere de închiriat. De cele mai multe ori, cînd timpurile erau tulburi, hanurile constituiau un refugiu pentru cetățeni și bunurile lor, deoarece dispuneau de unele fortificații. Aceste formații cu caracter comercial sînt menționate încă de la mijlocul secolului XVII de către Evlia Celebi, un călător turc care vizitează Bucureștii și constată la acea dată existența a șapte hanuri de negustori.

La 1808, așadar, Manuc își construiește hanul și patru ani mai tîrziu mediază pacea de la București dintre turci și ruși, pace ce se va semna chiar în hanul său!

sporiseră considerabil ajungînd la un moment dat la 69 420 lei.

Duplicitatea politică a vicleanului bancher a fost aflată de turci și prima victimă a căzut protectorul său, Mustafa pașa, în timp ce în taină Poarta a trimis la București oameni care să-l suprimă pe Manuc. Acesta, bine informat, adună în pripă lucrurile de preț și ia drumul Parisului, unde se considera în protecție deplină.

În Orașul Lumină el achiziționează un palat pe str. Verneuil și duce o viață din cele mai luxoase într-o societate din care nu lipseau literații și oamenii de artă ai timpului, precum și Fouché, prefectul Parisului, ale cărui grații sînt repede obținute de Manuc contra unor substanțiale «amabilități». Iată de ce atunci cînd Poarta, prin Mahmud III, cere lui Napoleon extrădarea lui Manuc, acesta află imediat despre acest demers datorită unei informații furnizate de însuși Fouché și părăsește în grabă Franța, stabilindu-se la moșia sa din Hîncești, care era teritoriu rusesc.

Grațiile lui Alexandru I sînt iute cumpărate cu un diamant despre care Stanislav Bellanger povestește că lumina noaptea ca și ziua. Coincidența a făcut ca astfel să se îndeplinească precizarea celebrei ghicitoare în cărți, d-ra Lenormand, Manuc sfîrșindu-și zilele otrăvit de propria-i slugă «credincioasă».

Astfel se încheie viața aventuroasă a negustorului armean din Rusciuc, care reușise să-și înșafă prin diplomația sa cele două mari puteri ale veacului...

În anul 1873 hanul este reparat și transformat în hotel, închizîndu-i-se pălimarul cu geamlîc, dar o nouă compartimentare a spațiilor, pentru creșterea rentabilității, i-a schimbat fața interioară. Sala mare a hanului a devenit sală de întruniri publice, în care și-au ținut discursurile Delavrancea, Goga, Take Ionescu și Filipescu, cerînd unirea Transilvaniei cu România și intrarea în război alături de Tripla Înțelegere.

După primul război mondial, hotelul își continuă existența, însă nu mai e decît o

HANUL LUI MANUC

palidă imagine a trecutului său, spațiile de la subsol fiind afectate unor depozite de mărfuri iar etajul — închiriat cu luna.

*

Actualele lucrări de restaurare a hanului au urmărit restabilirea arhitectonicii originale, scoțind la iveală în același timp fosta casă de oaspeți a lui Mavrogheni. Totul realizat la un înalt nivel de confort. S-au construit camere de hotel, cu mobilier de stil adecvat, precum și un mare restaurant, o crămă, o simigerie și o serie de unități artisanale. Curtea lui Manuc va fi refăcută la cota sa inițială și în timpul verii va servi ca grădină a restaurantului.

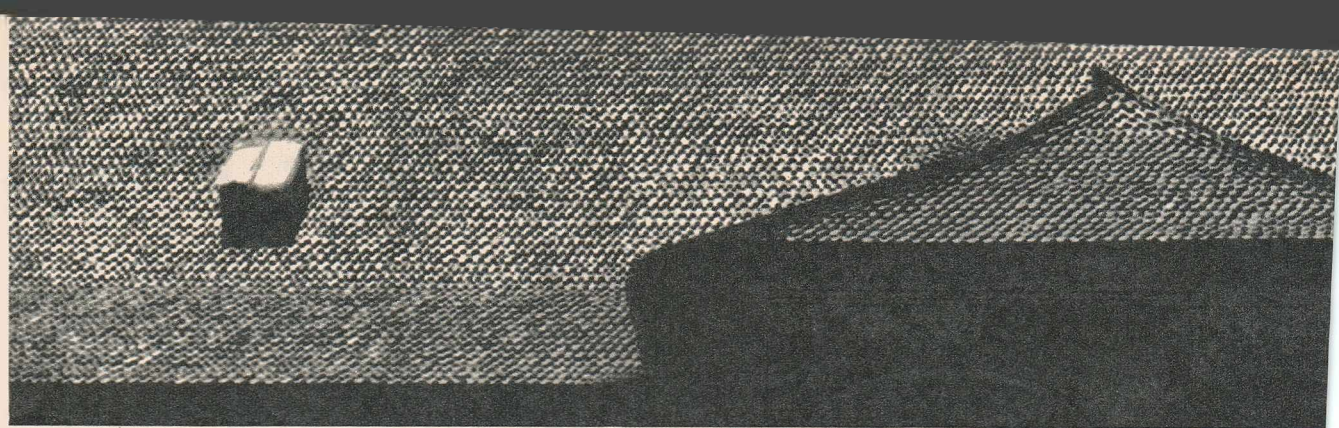
Vechea imagine a hanului a putut fi reconstituită datorită muncii și pasiunii unor istorici și arhitecți, care au căutat să dea viață trecutului, în condițiile vieții noastre.

Hanul lui Manuc, «ediția 1971», își va deschide în curînd porțile...

„un cerdac cu stîlpi din lemn dădea roată curții “

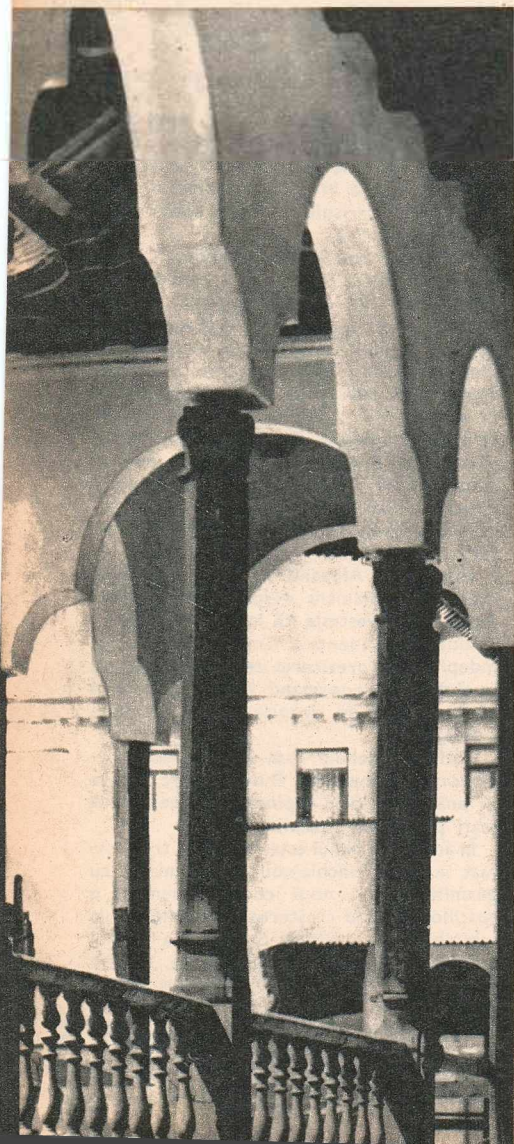
...ne spune un document conținînd impresiile călătorilor străini pe meleagurile noastre, în primele decade ale veacului XIX.

Pălimarul cu stîlpi sprijinea arcadele trilobate, iar prin foișoarele ce stăteau față în față se ajungea în curte, unde mișunau chervanele, chirigiii, negustorii și țigani. Streașina lată a acoperișului ferea de soare și ploaie pălimarul. Cînd căldura era prea mare se întindeau între stîlpi pinze colorate care-i fereau pe locatari de zăduf.

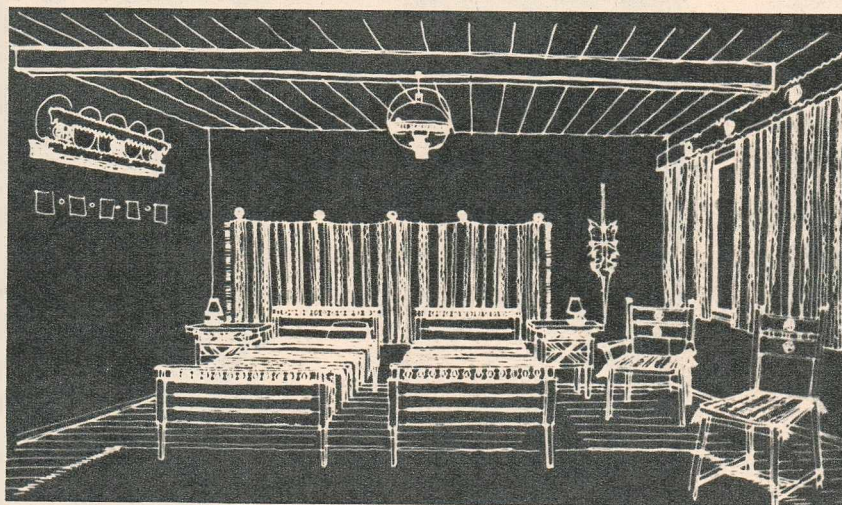
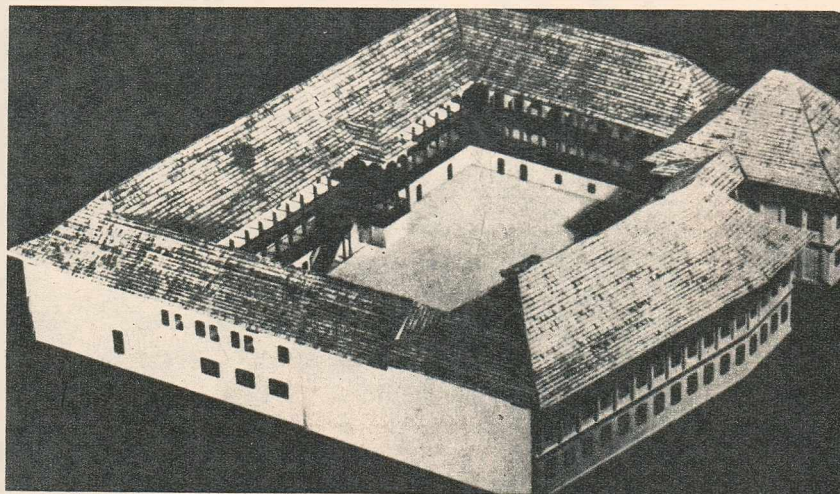
În sălile parterului, pe care astăzi constructorii le definitivează dînd viață viitorului restaurant, răsuna cîndva chiotele zaiafetilor și aromeau fripturile de oaie, coapte în uleiul pe care grijulia gazdă îl păstra în vase mari de lut ars, îngropate în pardoseali ferite vederii de-un chepeng tănuț.

Noul restaurant, deși modern utilat, păstrează o notă caracteristică, primind lumina de afară prin filtrul ferestrelor ocnite. În pe s-au păstrat firidele în care cîndva ardeau căzuile cu seu...

o istorie întreagă redusă la proporțiile unei jucării

Cînd ultimii locatari ai fostului hotel «Dacia» părăseau camerele lor, în 1967, și geamlîcul de sticlă a fost demontat, imaginea fostului han al lui Manuc a reapărut, după o absență de aproape o sută de ani. Sute de metri de calc și mii de ore de muncă au fost necesare pentru relevarea sa și întocmirea machetei, reeditînd astfel, la scară redusă, o întreagă istorie, cuprinsă în patruleterul ce închidea curtea hanului.

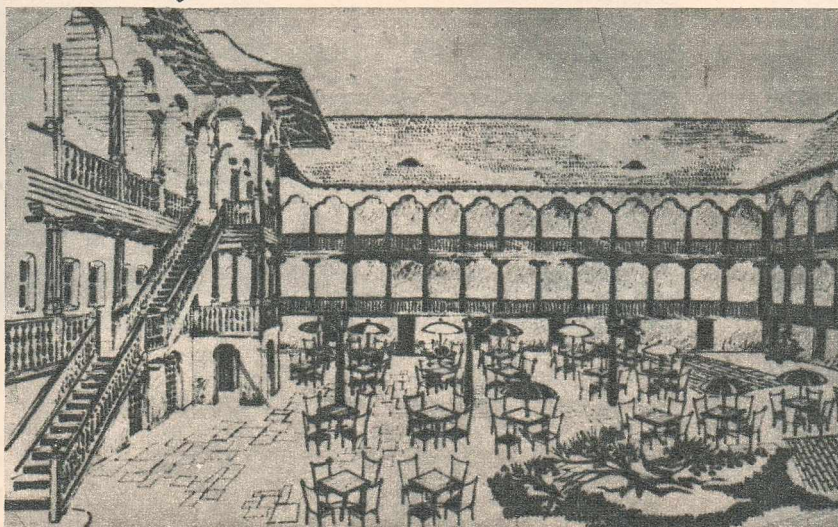

rezultatul unor studii laborioase

Printre funcțiile ce se vor da noului han denumit «Hanul lui Manuc» este și aceea de hotel, cu un număr limitat de camere, inzestrate cu mobilier tradițional românesc stilizat. Pentru aceasta s-au întocmit laborioase studii de către Institutul Proiect-București în atelierele de mobilier conduse de arh. Focșa.

curtea interioară

Curtea interioară a hanului restaurat își va căpăta funcția sa de grădină a noului restaurant, dînd culoare ansamblului — așa cum rezultă din desenul arh. H. Constantinescu.

r răsuna
n nou chiotele
afeturilor!

literare

de Lucian RAICU

Geo BOGZA:

țara de piatră

Geo Bogza avea douăzeci și șapte de ani cînd a scris «Țara de piatră». Faptul ne poate apărea de-a dreptul uimitor. Într-atît această carte de tinerete se află impregnată de esența personalității scriitorului, a imaginii sale plene așa cum avea să se constituie mai tîrziu, de-a lungul unei cariere literare, așa cum i-o cunoaștem astăzi: «Așezați pe băncile de lemn ale vagonului, moșii priveau munții. Erau colțuroși, prăpăstioși, acoperiți de zăpadă, tari, de gresie, crescuiți din stînci aspre, învălmășite. Moșii îi priveau. Tăcuți, pe gînduri, cu fruntea încruntată, pleoapele lor se închideau și se deschideau, lăsînd să se strecoare munții în ei în fîșii subțiri, ca și cum ar fi fost o băutură rară, pe care voiau s-o guste cît mai îndelung. Erau moși care se întorceau din cîmpie. Nu priveau munții. Li sorbeau încet printre pleoape».

Ai spune că scriitorul tînr, de douăzeci și șapte de ani, îl imită pe cel de astăzi, de mai tîrziu. Și poate că nu e greșit spus. Într-adevăr, primul îl prefigura, îl anticipa pe cel de-al doilea cu o acuitate a presimțirii poate neobișnuită, și ca atare îl repeta, îl imita, în înțeleșul în care se imită un model prestabilit. Nu scriitorul format e cel care reia o ipostază a sa juvenilă ci, tocmai dimpotrivă, tînărul Bogza era acela care intuia întreg ritualul și întreaga gesticulație solemnă a personalității de astăzi.

Dacă nu avea poate, în măsura în care și-l va dezvolta mai tîrziu, gustul grandiosului, al metaforei cosmice, enorme, Geo Bogza cultiva de pe atunci, cum se vede în *Țara de piatră*, viziunile integratoare, de o mare facultate de absorbție. Fluxul inform al vieții e captat într-o privire unificatoare, exclusivistă și plină de relief, aptă de o energetică potențare a sensurilor. Acestea converg toate către un unic centru, menit să explice și să traducă, în corespondențele lor, multiplicitatea aspectelor lumii.

În nucleul cel mai adînc al vieții, formele sînt convertibile, reductibile una la alta. Socialul e direct convertibil în existențial, exploatarea e direct tractabilă în sfera biologicului, ține aproape de biologia pură: «Oameni de carne și de sînge, vîriți într-un munte de piatră, sfredelindu-l, făcîndu-și loc în el, tot mai adînc (...) Acei oameni aspri și neînduplecați din Munții Apuseni valorau, pentru stăpîni, greutatea lor în aur. Degeaba s-au tras ei o sută de kilometri în inima munților, degeaba s-au așezat în cele mai strîmte văi ... Cînd asupritorii le-au luat urma, cînd au simțit ce pradă bună sînt, cînd și-au dat seama de tot ce se poate storce din ei, partea întunecată a istoriei, de jale și iobăgie, a început. S-a folosit împotriva lor focul. au fost săpați cu dalta și cu ciocanul, li s-a pus dinamită în măruntaie, li s-au rupt oasele, li s-a scos afară măduva din șira spinării, au fost găuriți, sfredeliți — întocmai ca și minele de aur — au fost urmăriți pînă în străfundul lor cel mai adînc, pentru a vedea ce mai ascund acolo, pentru a storce din ei și ultima picătură».

PE ECRANE

DESPĂRTIREA DE ANTOINE DOINEL (DOMICILIU CONJUGAL)

Cinematograful, ca și moartea, iubește poeții tineri. Truffaut îl «îngroapă» pe Antoine Doinel înainte ca acesta să fi împlinit 25 de ani. Iar pentru a se despărți definitiv și frumos alege, ca ultim loc de întâlnire, un domiciliu conjugal, cum fac atîția muritori de altfel. Numai că cel propus de cineast pare încontinuu supravegheat de îngeri, buni sau răi, totuși îngeri; este o oază de existență poetică, singura în stare să ocrotească sfîrșitul unui erou care de la început, de la «Cele patru sute de lovituri» (stupidă traducere!), nu a fost altceva decît proiecția exterioară a lui Truffaut. Antoine Doinel a fost totdeauna răsfrîngerea în afară a celui care rămîne cel mai sincer poet al «noului val». «Domiciliu conjugal» este visul unui tînăr care a adormit cu «Spuma zilelor» a lui Boris Vian în mină. Totul, de la mișcările eroilor la meseriile lor, poartă pecetea grației, a ororii de contact cu **zgura zilelor**. Ea este profesoară de vioară, El are o îndeletnicire pe care și-ar dori-o și zeii: colorează flori; cînd se hotărăște să se apuce de o treabă serioasă, găsește, ca prin minune, un post de telemînuitor al unor vapoare miniaturizate. Bucuriile căsniciei (copilul), dramele (aventura extra-conjugală), prietenii, vecinii, părinții, trecătorii, au drepturi egale în universul acesta diafan, pe care toți s-au înțeleș să-l întrețină cu o plăcere secretă. Ironia, care așteaptă mereu după colț, face și ea parte din regula jocului; o ironie fragilă, pe măsura unei lumi în care înțelegerile și spaimile au o consistență de pădăie în bătaia vîntului. Doinel este părăsit aici, în acest mic paradis artificial pe care Truffaut l-a construit de dragul lui și al viitoarelor aduceri aminte. Nimeni nu știe să apere puritatea amintirilor ca Truffaut. Într-una din scenele filmului, eroul este văzut la fereastra unui hotel cu geamuri multe, asemănător casei în care locuia Antoine, în scheiul «Dragoste la 20 de ani». De acolo se îndrăgostise de vecina de peste drum, care, cum bine știu cei care au văzut filmul la Cinematecă, locuia și ea într-o casă cu ferestre multe. Truffaut se autocitează, reproduce una din imaginile sale fundamentale, ca și cum ar vrea să nu-l uităm niciodată pe Antoine Doinel, cel de la 20 de ani.

Magda MIHĂILESCU

Jean-Pierre Léaud
se desparte
de Antoine Doinel.
Parteneră — Claude Jade.

Luigi Magn
și-a alcătuit
o distribuție de zile mari
În fotografie —
Silvana Mangan
și Marcello Mastroianni

„SCIPIONE, ZIS ȘI AFRICANUL“

Correspondență specială
de la
Michele RUBINI

Filmul realizat de Luigi Magni, unul dintre tinerii regi-
zori italieni în plină ascensiune, atrage atenția nu numai
prin titlu, ci și printr-o distribuție excepțională: Marcello
Mastroianni (Scipione Africanul), Silvana Mangano (Emilia,
soția lui Scipione), Vittorio Gassman (Caton) și... un alt
Mastroianni, Ruggero, fratele lui Marcello. Cineastul a
acceptat bucuros să-și prezinte filmul cititorilor revistei
«Flacăra».

— «Scipione, zis și Africanul» este cel de-al treilea film
din cariera dv. Am observat, și de data aceasta, că atenția
dv. se îndreaptă asupra Romei; în cazul de față, o Romă
de acum două mii de ani, preocupată — pe plan extern —
să-și extindă frontierele, să-și consolideze puterea, iar
pe plan intern — să pună capăt luptelor lașe în care se
angajau membrii clasei conducătoare. Se poate spune că
filmele dv. au implicații politice...

— Cu deosebire în acest film ele capătă un contur precis.

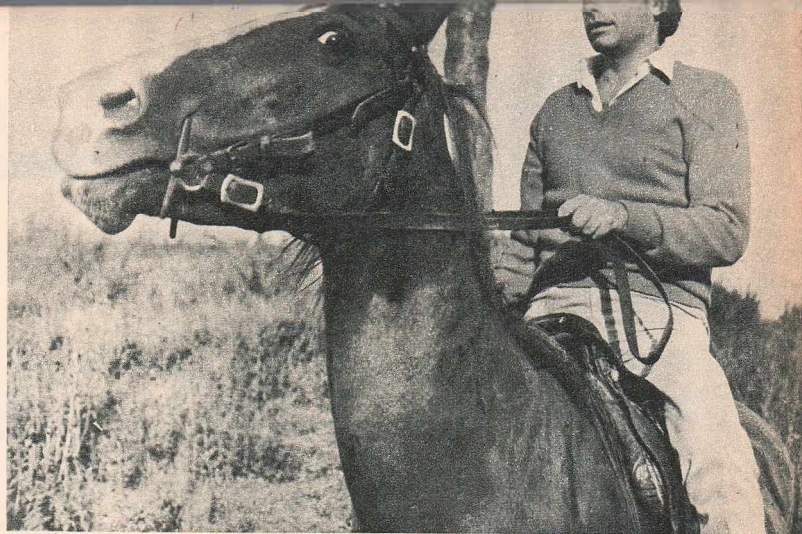
— De ce ați apelat la fapte istorice îndepărtate, și nu
la un eveniment din actualitate?

— Am mai multă încredere în trecut, în sensul că,
după părerea mea, numai în istorie se pot găsi exemple
necesare contemporaneității. Mă fascinează acele fapte
care, chiar dacă au ajuns pînă la noi ușor atinse de fantezia
generațiilor, stabilesc o legătură între trecut și prezent,
între ieri și azi. Istoria lui Scipione mi se pare cu totul și
cu totul interesantă, ea conține, în esență, toate contra-
dicțiile ce pot caracteriza viața unui om, a unei societăți,
indiferent de timp. Scipione a fost, fără îndoială, un bărbat
de seamă, a salvat țara într-un moment hotărîtor, dar, așa
cum se întîmplă de atîtea ori în existența bărbaților de
seamă, a sfîrșit prin a deveni incomod. Un imperiu cum a
fost cel roman a avut nevoie de Scipione pentru a trăi
și l-a eliminat apoi pentru a supraviețui.

— Mulți critici au considerat că filmul dv. este foarte
amar... Credeți că au dreptate?

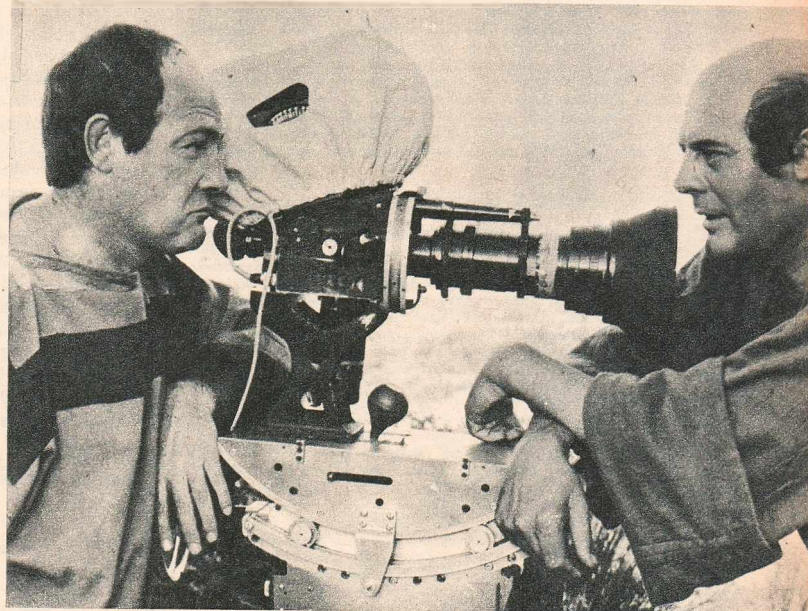
— N-aș putea să spun că este un film comic, așa cum ar
putea să presupună cei care mă cunosc mai mult ca scriitor
decît ca regizor. Există o umbră de comic, născută în mod
paradoxal dintr-o constatare tristă: inutilitatea unor oa-

(Continuare în pag. 18)

Luigi Magni — regizorul filmului.

Frații Mastroianni.

Gassman este obișnuit
cu veșmintele
personajelor istorice.
Teatrul i-a oferit
nenumărate prilejuri
de a le purta.

de Constantin POPESCU

CRUZE James

Regizor american de film, născut J.C. Bosen, la Five Points (Utah-S.U.A.), la 27 martie 1884, dintr-o familie de emigranți danezi; mort la Hollywood, la 5 august 1942. Începe să joace teatru la 16 ani în companii ambulante care aveau în repertoriul lor și Shakespeare și musical-uri, trecând apoi în 1903 într-o trupă stabilă: David Belasco din New York. Abandonează însă teatrul apărând în câteva filme Pathé, iar din 1912 în numeroase seriale și debutând în regie în 1918 cu *Too Many Millions*, cap al unei serii de filme interpretate de Wallace Reid. Personalitatea lui J.C. se afirmă, de la început, atit ca pionier al westernului cu două opere capitale: *Caravana spre vest* (1923) și *The Pony Express* (1925), cit și ca un cineast de avangardă, într-una dintre cele mai singulare opere realizate vreodată în America: *Beggar on Horseback* (Jazz) (1925), o satiră a moravurilor americane, a cărei nouă tehnică — folosirea cu neobișnute efecte comice a ralenti-ului și a accelerației — anticipa, prin secvențele sale onirice, asuara aceluși umor al absurdului ce avea să atingă, cu frații Marx, forme demențiale. Mai reținem și alte câteva opere originale: *Falimentul mariajului* (1922) cu Adolphe Menjou; *Hollywood* (1923); *Ruggles of Red Gap* (id.) cu Everet Horton; *Merton of the Movies* (1924) și un minunat film de atmosferă marină: *Invingem sau murim* (1926) cu Charles Farrell, Esther Ralston și Wallace Beery. Dintre cele vorbitoare, merită atenție *Celebrul Gabbo* (1930), spectaculos recital Stroheim: *De-aș avea un milion* (1932) cu excelentul șechi al lui Charlie Ruggles în magazinul de porțelanuri; *David Harrum* (1934) cu popularul Will Rogers și *Sutter's Gold* (1936), epopee a căutărilor de aur, cu Edward Arnold.

CUKOR George

Regizor american de teatru și film, născut la New York, la 7 iulie 1899. Una dintre marile figuri ale Hollywoodului de ieri. A debutat în teatru, ca director de scenă, imediat după primul război mondial, desfășurând între 1919 și 1929 o exemplară activitate pe Broadway, unde lansează personalități actoricești ca: Robert Montgomery, Bette Davis, Miriam Hopkins. Renumele său ajunge la Hollywood, unde e chemat să transpună mai ales marile succese teatrale (sintem la începuturile vorbitorului). Ecranizează: *Royal Family of Broadway*, cu Fredric March; *Dineu la ora opt* cu mai toate starurile de la «Metro» și *Motiv de divorț*, după Clemence Dane, cu John Barrymore și o «descoperire» de-a lui, debutanta Katharine Hepburn, pe care o va dirija ulterior în cele mai bune filme ale ei: *Fiicele dr-ului March*; *Sylvia Scarlett*; *Vacanța*; *Philadelphia Story*; *Keeper of the Flame*. Devine regizorul preferat al marilor staruri feminine: Garbo în *Dama cu camelii*, *Femeia cu două fețe*; Norma Shearer în: *Romeo și Julieta*, *Femei*, *Her Cardboard Lover*; Claudette Colbert în *Zaza*; Joan Crawford în: *Femei*, *Susan and God*, *A Woman's Face*. Excelează în ecranizări. După un *David Copperfield* exemplar, i se dă să transpună *Pe aripile vântului*. Alege actori ideali în Vivien Leigh, Clark Gable, Leslie Howard și Olivia de Havilland și turnează deja secvențe importante din film. Dar intrigii de culise și rivalități acerbe îl fac să renunțe la film și să fie înlocuit de Victor Fleming. După război, oferă ocazia de a lua Oscarul unui vedete ca: Ingrid Bergman, în *Lumină de gaz*; lui Ronald Colman, în *Othello* (*Double Life*) și lui Judy Garland (un Oscar în film) în *A Star is Born*. Reunește din nou cuplul Spencer Tracy-Katharine Hepburn în *Adam's Rib* și *Pat and Mike*. Impune o comediana de clasă, pe Judy Holliday, în *M-am născut ieri*. O femeie excentrică și *The Marrying Kid*; dirijează pe Marilyn Monroe și Yves Montand în *Let's Make Love*, pe Magnani și Anthony Quinn în *Wild is the Wind*; pe Sophia Loren în *Heller in Pink Tights*; pe Ava Gardner în *Bhowani Junction*; pe Gene Kelly în *The Girls*; pe Audrey Hepburn în *My Fair Lady* și pe Anouk Aimée în *Justine*.

CUMMINGS Robert

Actor american de film, născut la 10 iunie 1910, la Joplin (Missouri). Studiază la Academia de artă dramatică din New York, debutând în comedii muzicale și devenind un star popular al radioului (și mai târziu al TV-ului). E unul dintre cei mai simpatici actori ai filmului american de ieri și (mai puțin) de azi având o carieră de 35 de ani și aproape 100 de filme. Din 1935 e catalogat june-prim secund într-o lungă serie de filme ale casei Paramount. Sansa de a ieși din rîndul actorilor de rangul II i-o oferă regizorul Henry Koster care-l solicită ca partener al fermecătoarei Deanna Durbin într-o serie de comedii muzicale: *Fetele au crescut*, *Parada primăverii*, *Eterna Evă*. Îl vom regăsi și în alte comedii ca: *Totul se întimplă noaptea*, *Moon Over Miami*, *Între noi, fetele!* și în câteva drame memorabile: *Rio* (John Brahm), *Inimi întunecate* (Sam Wood) cu Ann Sheridan, *Carnea diabolică* (Jul. Duvivier), *Sleep, My Love* (Douglas Sirk) cu Claudette Colbert, *Acuzata* (W. Dieterle) cu Loretta Young, și chiar ca interpret al lui Hitchcock în: *Sabotorul*, cu Priscilla Lane și *Dial M. for Murder*, cu Grace Kelly. După o pauză de 7 ani (1955-1962) revine pe ecran în două comedii reușite, cu Shirley MacLaine: *My Geisha* și *What a Way To Go*. O ultimă bună creație face în cea de-a doua versiune a filmului *Diligenta* (r: Gordon Douglas).

CUNY Alain

Actor francez de teatru și film, născut la Saint-Malo, la 12 iulie 1913. Renunță la medicină și la pictură, pentru teatru. Studiază cu Charles Dullin, afirmându-se ulterior ca o adevărată revelație teatrală. Și-a făcut apariția discret și în film: *Remorques* (1939), *M-me Sans-Gêne* etc., dar veritabilul lui debut trebuie socotit cel din *Trubadurii diavolului*, de Carné și Prévert (1942). Masca sa dură, arzătoare luminată de un zîmbet, tumultul său interior convergeau de minune acestei opere eminamente romantice. Încărcată de simboluri. Pentru aceleași calități este solicitat de Cöcteau în *Le baron fantôme*. De atunci, A.C. desfășoară paralel o dublă carieră, de actor de teatru, rezervat operelor dificile semnate: Anouilh, Claudel, Sartre, și de interpret de film, disputat de cineștii de avangardă ai Franței și Italiei, pentru tipul lui de intelectual, de amar și lucid filozof al timpului nostru. Este cel pe care publicul l-a cunoscut și apreciat în filme ca: *Les conquérants solitaires* (1949—r: Cl. Vermorel), *Crist interzis* (1950—r: Curzia Malaparte), *Anita Garibaldi* (1951—r: G. Alessandrini), *Doamna fără camelii* (1953—r: Antonioni), *Les amants* (1958—r: Louis Malle), *La dolce vita* (1959—r: Fellini — rolul scriitorului Steiner), *La croix des vivants* (1960—r: Y. Govar), *Coajă de banană* (1963—r: Marcel Ophüls) etc. Ultimele sale filme: *La voix lactée* (1968—r: Luis Bunuel) și *Satyricon* (1969-70—r: Fellini).

(Urmare din pag. 17)

meni fără de care cîndva nu se putea urni nimic. Dar aș vrea să fiu clar. Tonul povestirii este serios, cu rigurozitate, nimic nu se transformă în caricatură; dar cînd apare Scipione, eroul războaielor punico, îmbrăcat în pantaloni de pelerin amărît, cu o desagă pe spate, părăsind Roma, luînd calea exilului voluntar, efectul este ironic. Scipione, cel din filmul meu, nu este cuceritorul legendar, ci un om politic îmbătrînit, constrîns să se apere — el, care toată viața a atacat — de un inamic cum nu se poate mai periculos: calomnia. Procesul inscenat de adversarii conduși de Caton l-a determinat să părăsească Roma. Cuvintele sale de adio au devenit faimoase: «Patrie ingrată, nu vei avea oasele mele».

— Cum s-a simțit Mastroianni în acest prim film de epocă din cariera sa, dacă nu mă înșel?

— Pentru a intra mai deplin în pielea personajului, Mastroianni a făcut un gest ieșit din comun; nu știu cîți alți actori ar fi în stare să-l repete: și-a ras părul, de bunăvoie. Era de-ajuns intervenția unui maestru peruchier. Marcello nu a ezitat însă nici un moment. Mi-a explicat că pentru el este o chestiune de psihologie. «Avînd mereu pe față masca lui Scipione — spunea Mastroianni — mă voi simți un bărbat obosit, dezamăgit, coșeșit de tristețe și amărăciune, cum aș vrea să fie eroul meu».

— Ce v-a determinat să solicitați și un neprofesionist? Mă refer la fratele lui Marcello Mastroianni.

— Pentru rolul lui Scipione Asiaticul aveam nevoie de un tip aparte de interpret, un bărbat cu o figură de bandit rafinat. Ruggero Mastroianni, una dintre persoanele cele mai distinse pe care le cunosc, mi s-a părut potrivit. L-am convins să se travestească în condotier. Pe generic îl veți întîlni numele de două ori, întrucît Ruggero nu a renunțat la meseria sa, aceea de monteur. «Scipione, zis și Africanul» este montat de el.

te-
le-
gra-
me

● Cary Grant va fi protagonistul unei ecranizări după romanul lui Sidney Sheldon, «Cu fața descoperită».

● O distribuție forte pentru filmul lui Philippe Labro «Fără motiv aparent»: Jean-Louis Trintignant, Ștefania Sandrelli, Stephanie Audran, Jean-Pierre Marielle, Gilles Segal. Muzica, Ennio Morricone.

● Interpreta Julietei din filmul lui Zeffirelli, Olivia Hussey, s-a căsătorit cu Dino Martin, fiul lui Dean Martin.

● Vittorio de Sica, Ermano Olmi și Sandro Bolchi realizează un film TV, «De la referendul la Constituție», închinat celei de-a 25-a aniversări a Republicii Italiene.

● Un mare cineast pe scena Olympia: Jerry Lewis într-un spectacol de music-hall. De ani de zile ne întrebăm: cînd vom vedea filmele acestui artist nedreptățit?

● Marina Vlady și Giuliano Gemma sînt parteneri în filmul «Îndrăgostitul din Ursă Mare».

● La Roma a avut loc un colocviu pe tema «noului cinematograf polonez». Printre altele au fost prezentate filmele «Nisipuri mișcătoare» (la noi a rulat cu titlul «Intrusa») de W. Slesicki și «Structura cristalului» de J. Zanussi.

● Cel mai frumos actor al cinematografului cehoslovace, Vit Olmer, după ce și-a încercat virtuțile regizorale în câteva scurte metraje, a trecut la «filmul adevărat», un lung metraj intitulat «Atunci, salu!». Toți interpreții aleși de el sînt neprofioniști.

de Felicia ANTIP

cîteva
întrebări

Simpatică, noua serie de emisiuni de divertisment atît din import cît și de producție proprie. Cronicarul nu-și poate trîda însă vocația de cîrtitor și, chiar cînd aplaudă, găsește răgazul necesar pentru a pune cîteva întrebări dezagreabile:

N-ar fi oare mai bine ca, atunci cînd se programează «varietăți cu mari vedete ale filmului» ca Judy Garland, Marilyn Monroe și alte personaje cîndva celebre, astăzi moarte sau pur și simplu necunoscute de cei tîneri, să se precizeze anul și eventual împrejurarea în care s-a realizat spectacolul? Fiind vorba de filme, voi adăuga, depărtîndu-mă pînă la capătul acestui aliniat de capitolul emisiunilor de varietăți, cîteva mici întrebări privind telecinematograful. De ce sînt prezentate sub eticheta «premieră pe țară» filme ca «O sută de băieți și o fată», «Stan și Bran în Far-West» și altele pe care mii de oameni de peste 35-40 de ani pot jura că le-au mai văzut în această țară? Și chiar în cazul unui film care n-a mai rulat la noi dar este vechi de cîteva decenii, în ce măsură e relevantă eticheta «premieră pe țară»? A luat locul laudăroasei formule «film cu trei stele», dar nu spune mai mult decît ea. De ce se păstrează titlatura de Telecinematecă pentru filmele de miercuri seara, o dată ce s-a renunțat la orice criteriu în selecționarea lor, ceea ce face ca rareori și doar întîmplător să mai intre cu adevărat în categoria filmelor de cinematecă? De ce nu se observă greșelile în ortografierea numelor de actori (de pildă Gleen Ford în loc de Glenn Ford) nici măcar după apariția lor în programul Radio-TV, astfel încît forma greșită pătrunde pînă în presa cotidiană și în anunțul crainice? E preferabil să ne întoarcem însă la «Varietăți» și să nu punem nici o întrebare de fond despre filme sau despre abandonarea aspirației de a face și puțină cultură cinematografică printr-un scurt comentariu avizat despre școala de creație, regizorul sau protagonistul cîte unui film de valoare. (Deși, decît să ni se spună o grozăvie ca aceea că micuța Shirley Temple ar fi fost adevăratul autor și regizor al filmelor ei — mai bine lipsă.)

De ce, așadar, nu se prezintă emisiunile de divertisment cu o carte de vizită completă, corectă, și pe deplin lămuritoare? Reușita show-ului Mihaelei Mihai se datorește în primul rînd autoarei emisiunii, tînăra regizoare Anca Sandu. De ce n-a figurat numele ei în program? De ce sintem informați că pentru «Timpul florilor» (ce titlu convențional!) coregrafia a fost realizată de Cornel Patrichi, cînd este foarte evident că dansurile realmente originale și reușite din program — cele interpretate de Gh. Căciuleanu — n-aveau cum să-i aparțină lui Cornel Patrichi? De ce nu s-au supraimprimat numele interpretelor și ale autorilor diverselor numere, ceea ce ar fi permis să se păstreze unitatea prezentării, dar ar fi evitat anonimate nelocului lor? Dacă pe Ion Finteșteanu nu l-a deranjat textul care i-a fost încredințat, dacă, așa cum Nina Cassian nu s-a supărat pe Marin Sorescu, acesta, la rîndul lui, nu s-a supărat pe Dem Rădulescu, dacă talentatul regizor Alexandru Bocăneț a preferat s-o filmeze pe Doina Badea în loc să folosească melodii imprimate de ea ca ilustrație muzicală pentru un număr mai în spiritul spectacolului, dacă Ion Voicu a acceptat să cînte Bach într-un cadru cam frivol și în orice caz heteroclit, eu ușa nu voi pune nici o întrebare în legătură cu ceea ce mi s-a părut disonant sau disonant.

Renunț de altfel la întrebări, căci spectacolul în general mi-a plăcut, ca tot ceea ce face Alexandru Bocăneț. Aș îndrăzni chiar să rog să nu se considere că mîncîncă piinea statului degeaba, atîta vreme cît se ocupă doar de munca de creație pentru care este dotat și pregătit și să nu fie trecut la Teleșcoală sau la Căminul, așa cum s-a procedat cu alți regizori deopotrivă de talentați și de specializați. Margareta Pislaru din nou pieptănată, machiată, îmbrăcată și mișcîndu-se așa cum îi stă bine și cu un repertoriu, în sfîrșit, nou-nouț, Fărămiță Lambru lăsat să se desfășoare în voia lui, trio-ul Pittis-Tufaru-Călugăreanu, compus și perfecționat de Al. Bocăneț, ne determină să trecem cu vederea unele lungimi nejustificate și să sperăm că se va persevera în același spirit.

Dar pentru că tot am pornit-o cu întrebatul, să nu ier-tăm nici alte sectoare: de ce la emisiunea «Steaua fără nume» concurenții au doar bust, rareori trup și aproape niciodată picioare? De ce nu-și fac operatorii obiceiul de a urmări reacția concurenților la verdictul juriului, așa cum au procedat cu excepționala Elena Munteanu? De ce se sare de la excesul de muzică populară la un exces de poezie, ambele dînd senzația de prea mult, mai ales pentru că sînt prezentate exact ca la radio, fără nici o preocupare de a asigura o tratare specifică? De ce programul Radio TV, care izbutise la un moment dat să ajungă literă de lege, este din nou dezmințit de decalaje și de schimbări de ultimă orară?

Ar mai fi și alte întrebări, dar cine să le răspundă? Televiziunea, se știe, a suspendat dialogul cu publicul și cu critica ei.

propuneri pentru îmbunătățirea legislației

de Victor POPESCU
procuror -
Procuratura Generală

Ca în întreaga politică a partidului, și la Plenara C.C. al P.C.R. din 10-11 februarie, omul societății noastre s-a aflat în centrul atenției, a reprezentat finalitatea principală a dezbaterilor. Am luat cunoștință cu satisfacție de modul în care conducerea partidului reamintește preocuparea pe care întregul aparat de stat și obștesc trebuie să o dovedească pentru problemele sociale, de viață, ale oamenilor muncii. În acest context găesc util să semnalez câteva reglementări juridice depășite, contradictorii sau care creează dificultăți la aplicarea lor practică, ori nu se ridică la nivelul de echitate al societății socialiste.

Astfel, apreciez ca greoaie, inutil complicată, actuala procedură după care soția nesalariată poate obține remiterea alocației de stat pentru copii de la soțul salariat de care este despărțită în fapt. Alocația, a cărei unică destinație legală este copilul, nu poate fi obținută operativ nici măcar când există o hotărâre judecătorească ce atestă situația că soții sunt despărțiți în fapt: partea ce reprezintă interesele minorului trebuie să se adreseze comisiei de judecată ori de câte ori soțul de rea-credință întârzie remiterea alocației (fără posibilitatea de a obține o hotărâre de principiu, cu efecte pentru viitor), iar șicanele se complică dacă soțul de rea-credință își schimbă în mod repetat domiciliul, ceea ce se întâmplă nu rareori în practică. Propun înlocuirea soluțiilor cuprinse în Decretul 285/1960 și în Instrucțiunile de aplicare nr. 1515/1966 cu o procedură elastică, realistă, pe baza căreia soția ce îngrijește copilul să poată obține operativ, adresându-se direct la locul de muncă al soțului, alocația pe care statul înțelege să o plătească exclusiv în interesul copilului.

O altă problemă care așteaptă o reglementare mai precisă — și unitară — este aceea a întreținerii copiilor majori, care continuă studiile. Drepturile acestora diferă după cum părinții întreținători sînt în viață ori nu. De ce acest regim este diferit? De ce pensia de urmaș (conform Legii 27/1966) se plătește copiilor care continuă studiile pînă la vârsta de 25 de ani și de ce obligația de întreținere (pe interpretarea literală a articolului 86 al. 3 din Codul familiei, întărită și printr-o decizie din anul 1968 a Tribunalului Suprem) nu mai poate fi impusă în aceleași condiții părinților aflați în viață?

O reglementare mai nuanțată credem că merită și angajații care se pensionează ocupînd o locuință-anexă a contractelor de muncă, spre exemplu cantoane C.F.R. sau silvice. Conform prevederilor legale comune (HCM 1961/1968), ei trebuie să elibereze de îndată locuința pe care au ocupat-o poate, o viață întreagă. Unitatea pe care au slujit-o nu are nici o obligație. Se ajunge la situația că un salariat conștiincios, fidel instituției, nu beneficiază în ce privește locuința de nici o garanție în plus față de un altul căruia i se desface contractul de muncă pentru abateri. De la caz la caz, fie și în funcție de vechimea neîntreruptă în același loc de muncă, credem că se poate prevedea obligația pentru unitate de a asigura, în alt loc, un cămin pentru salariatul pensionat, care și dacă ar fi vrut să domicilieze pînă atunci în afara locului de muncă, nu i s-ar fi permis prin natura serviciului său.

CRONICA JUDICIARĂ

de Sergiu ANDON

problema cafelei

Un zvon surd circulă de mai multă vreme printre consumatorii de cafea, ei înșiși din ce în ce mai numeroși. Ba, cu timpul, zvonul nici n-a mai fost comentat. Publicul consumator l-a asimilat docil, ca pe o axiomă sau ca pe o zeamă de năut, mică și trezită, de la vagonul restaurant.

E vorba de afacere. Mari și «curate». Adică fără riscuri. Sînt cîteva sectoare de desfacere a produselor și preparatelor unde, pe ici, pe colo, se consideră o mare favoare încredințarea unui post. Spre exemplu gogoșăriile... Sau chioșcurile cu sirop la pahar... Sau... raioanele de dulciuri și cafea.

Inițial, cumpărătorul obișnuit a suspectat cîntarele, a suspectat terezia, a suspectat gradul de umiditate al pulberii... Apoi, văzînd că nu e frustrat nici la gramaj, nici la calitate, s-a liniștit.

Nu din egoism. Dar nimeni nu bănuiește cît de pe de-a-ndoaselea e ticlulii desfacerea acestui produs și cum organizatorii comerțului oferă vînzătorilor, pe tavă, tentația directă spre fraudă. Nici noi n-am fi aflat cum stau lucrurile, dacă nu se ivea dosarul soților Popovici, foștii gestionari ai unității din strada Mihail Eminescu nr. 17.

S-a făcut multă larmă pe marginea faptului că în timpul inventarierii au fost descoperiți 80 000 de lei în teighea. Apă de ploaie! Suma era păstrată ca să se asigure plafonul de vînzări și în luna următoare. Alceva a devenit interesant. Descoperirea a stimulat efectuarea unei percheziții la locuința gestionarilor, unde a fost găsită o altă sumă de bani. Mai mică dar cu statut cert: 22 800. Ce era cu ea? Soții Popovici au recunoscut cu dezinvoltură că reprezintă plusuri însușite. Și cu asta cercetarea a fost finalizată. Era și firesc. Dacă s-ar fi găsit o sută de mii, ar fi însemnat că au delapidat o sută de mii de lei, dacă s-ar fi descoperit pais'pe mii, formele s-ar fi întocmit pentru pais'pe mii. Orice încercare de a pune în legătură sumele de acasă cu stocurile din prăvălie ar fi fost neconcludentă, deoarece veniturile ilicite obținute pe seama desfacerii cafelei nu lasă urme. Cum asta? Uite-așa, prin înșelepciunea și atenția factorilor responsabili din comerț.

Tot românul se simte măgulit cînd vede în magazin, unul lingă altul, trei sortimente de cafea — crudă, prăjită și măcinată — cu substanțiale diferențe de preț între ele. Omul neînșăit își închipuie că diferențele provin numai din pierderea naturală de greutate în procesul prelucrării. Dar managerii noștri au fost mai scrupuloși. Au prevăzut la capitolul cheltuieli și consumul de curent electric, uzura rișniștelor, manopera, efortul cerebral al gestionarilor... Ba, pe seama aceleiași diferențe de preț se mai acoperă și o parte din indicatorii de plan ai organizațiilor comerciale. În fapt, prelucrarea scumpește cafeaua cu cel mult 50 de bani la kilogram. Diferența...

Dar să facem abstracție de justificarea diferenței de preț și să urmărim cum este evidențiată ea. Răspunsul e stupefiant: la întimplare. Conform obiceiului locului. În funcție de preocuparea și spiritul de ordine care domnesc în fiecare organizație comercială în parte.

Pare paradoxal, dar la O.C.L.-Alimentara, sectorul 1 din București, ai cărei angajați au fost soții Popovici, încercarea de control contabil asupra corectitudinii operațiilor gestionare poate fi citată ca exemplu. Cum atunci, vă veți întreba, s-a furat? Tocmai asta este! Trebuie să reținem nu faptul că s-a comis o fraudă, ci că ea a fost descoperită. Sistemul de înregistrare a prelucrării boabelor de cafea încearcă să fie meticolos, iar dacă are imperfecțiuni, faptul se datorează însăși concepției-cadru despre desfacerea produsului, concepție care depășește competența respectivei organizații comerciale.

Pe scurt, nu poate exista un control riguros al cantităților de boabe care se prăjesc și nici al celor care se macină. Vînzătorului nu-i rămîne decît să treacă sub tăcere aceste operațiuni, el se poate descărca liniștit din gestiune cu justificarea că a vîndut boabe crude. Diferența de preț trece, fără dureri de cap, din buzunarul cumpărătorului direct în buzunarul salariatului necinstit.

Așa au procedat și soții Popovici. Judecînd după evidențele gestiunii lor, în lunile premergătoare arestării, din 15 072 kg de cafea vîndută nu ar fi fost prăjite decît 7 273 kg, adică mai puțin de jumătate. Imediat după demascarea și înlocuirea celor doi vinovați, «preferințele» cumpărătorilor s-au schimbat brusc: față de 233 kg de cafea crudă, s-au vîndut 1 293 kg de cafea prelucrată, deci într-o proporție de 12 ori mai mare decît înainte.

— Hotărît lucru — ne declară procurorul I. Tomescu de la Procuratura municipiului București, care a supravegheat efectuarea urmăririi penale în cauză — modul de organizare, sau mai curînd lipsa de organizare a desfacerii acestui produs, îndeamnă în mod direct la infracțiune.

Problema este solubilă, fără a se prejudicia prin ceva interesele consumatorilor. Am făcut o trecere în revistă a posibilităților de reglementare cu însuși contabilul șef al unității păgubite, tovarășul Ermil Petrescu. Reținem, în mod special, una din idei: centralizarea aparatului pentru prăjit în unitățile cu desfacere angro și livrarea către magazine, în paralel cu cafeaua crudă, a boabelor direct prăjite. Cît despre rișnirea lor, să se facă la cerere, cu preț unitar, așa cum se îndeplinesc gratuit alte operațiuni asemănătoare (tăierea salamului în felii, tocarea cărnii).

Ce părere aveți, tovarăși din Ministerul Comerțului Interior?

Cronică satirică

de Teodor MAZILU

auto- denigrarea

Sînt unii care-și fac o violentă reclamă, dar sînt unii care-și fac un titlu de glorie din denigrarea activității lor... Un asemenea avînt autocritic aproape că te sperie. Am cunoscut un ospătar care — în această privință — a atins perfecțiunea. El avea parcă obligația de a convinge clienții să nu calce pragul restaurantului al cărui brav salariat era.

Am întrebat dacă are pește. Am primit un răspuns misterios. Niciodată n-am crezut că o biată saramură de crap poate fi învăluită în atîta mister. — Avem, dar nu vă sfătuiesc...

Era atîta căldură în vocea lui încît n-am putut să nu-i ascult sfatul.

M-am îndreptat atunci cu o oarecare speranță spre brînză...

— Aveți brînză?...

Aceeași tristețe cosmică, același sfat plin de părintească grijă.

— Avem, dar eu n-aș mîncă din brînză aia...

Văzînd că stau în cum-pănă, a ținut să fie și mai tandru.

— Sigur, faceți cum vreți. Sînt banii dv.... Dar eu asemenea brînză n-aș mîncă nici dacă aș fi beat...

Argumentul cu beția m-a convins. Totuși, încredzător în progres am mers mai departe.

Situația ingrătă în care mă aflam mă făcea mai dietetic.

— Atunci un rasol de vacă...

Mă pomenesc c-un zîmbet sarcastic.

— Rasol de vacă? Drept cine îi luați? N-au aștia așa ceva...

Nici nu mai vorbea cu «n-avem» — el era parcă un intrus, un străin care nimerise întimplător acolo...

Evident, am obosit... Se uita la mine cu atîta grijă părintească, încît n-am rezistat ispitei de a-i cere un sfat. Îl consideram ca pe tatăl meu.

— Ce mă sfătuiți să fac?

— Eu sînt în general un porc, dar azi sînt sincer, în mod excepțional. Nu mai umblați prin restaurante... Mîncăți acasă... E mai ieftin, mai sănătos și mai gustos... Restaurantul nostru e groaznic...

...Și cînd te gîndești că pentru asemenea calomnii mai e și plătit c-un bunicel salariu. Măcar s-o facă pe gratis...

de Emanuel VALERIU

NU CRED ÎN CARTONAȘE

Orice noutate este primită cu interes de opinia publică și sportul nu face excepție de la această regulă. S-a încetățenit obiceiul ca arbitru să-l avertizeze pe jucătorul care comite iregularități prin arătarea unui cartonaș de culoare galbenă, mi se pare. Noua prevedere regulamentară a fost comentată în toate felurile, pe toate fețele, la noi și aiurea, pe glob, aducându-i-se laude ori fiind supusă criticii.

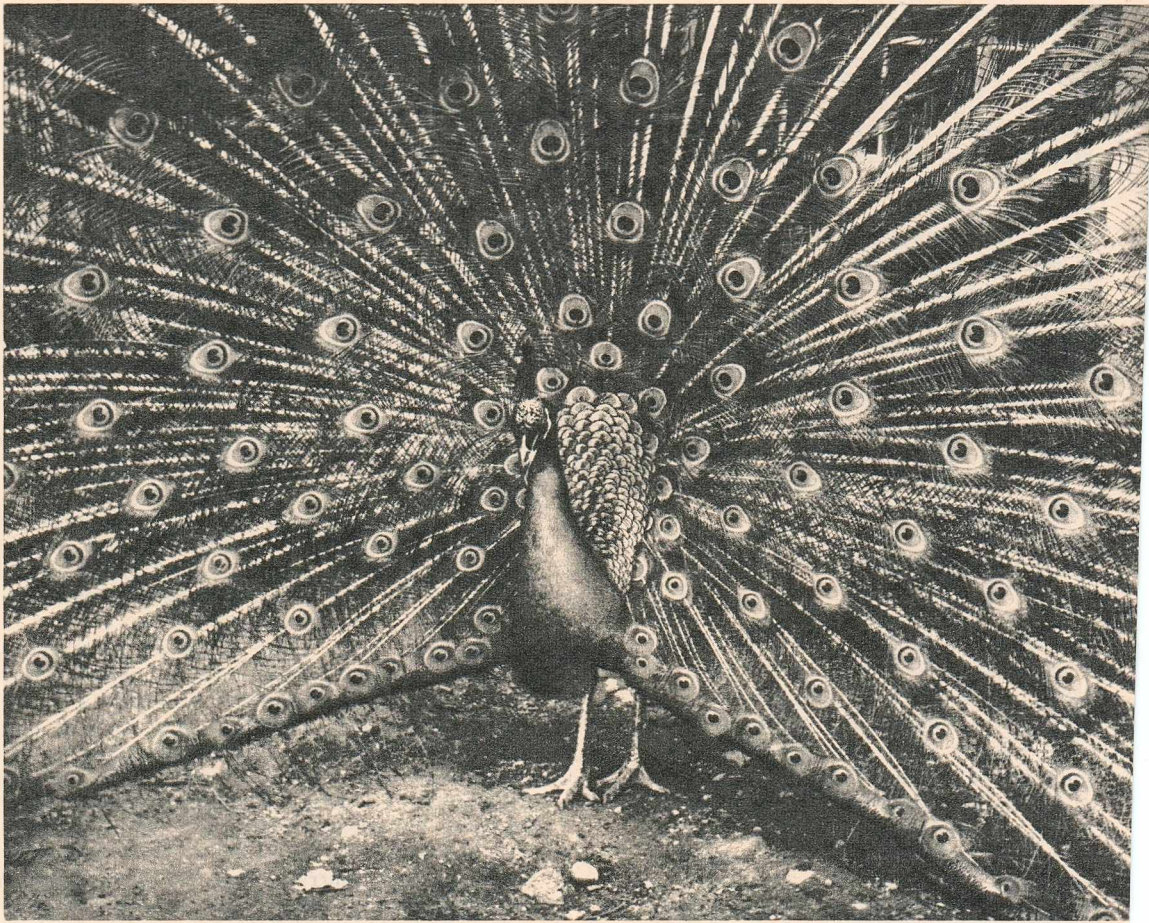
Personal, cred că noul sistem de avertizare pus la îndemina arbitrilor nu constituie un element revoluționar și nici măcar original în substanță. Și înainte conducătorul de joc avea un carnetel pe care-și nota numele ori cel puțin numărul purtat de jucător, după care urma să fie informată Federația internațională și cea națională. S-a spus că din cauza necunoașterii limbii de către arbitru, acesta nu se putea face înțeles, situație pe care cartonașul galben (mi se pare) o rezolvă. Păi, rog să fiu iertat: gestul arătării cartonașului (am citit undeva că este galben) e tot o conversație... pe muteste. În plus, din momentul în care s-a produs actul nesportiv și pînă la decizia arbitrilor, ar trebui să treacă doar un timp sesizabil și nu mai mult, adică tocmai cît îi este necesar conducătorului de joc să fluie și să-l indice pe vinovat. Dar el mai trebuie să umble prin buzunare (în cel de la piept, de obicei) spre a-și scoate cartonașul cu pricina și a-l arăta sportivului căzut în greșală.

În fine, nu mă gîndesc să propun schimbarea sistemului abia adoptat, dar duminică, urmărind meciul Dinamo-Steaua condus de Aurel Bentu, am constatat că el nu a arătat cartonașul galben (acum mi-aduc bine aminte, galben) nici unui jucător, deși se comiteau iregularități în deajuns de grave, așa zice chiar cu atît mai grave cu cît ele păreau să invoce starea terenului («Ce vreți? Pe un noroi ca ăsta nu ne putem controla!»)

Dar mă mai gîndeam, în același timp și la revizuirea recentă a unor pedepse date lui Dinu și Dumitrache (reducerea suspendării lor cu o etapă), fapt care putea să însemne pentru A. Bentu o indicație privind fragilitatea unor decizii în teren cu consecințe concrete la masa comisiei disciplinare a federației. În cadrul celor două formații evoluau numeroși internaționali, utili deci echipei naționale, ceea ce constituia, din nou, o altă «alarmă» pentru arbitru cu toate că jucătorii nu păreau să fie prea pătrunși de interesele unsprezecelui reprezentativ și se coseau «la firul ierbii» fără milă.

Și încă ceva: dacă fotbalistilor le arătăm cartonașe, ce trebuie să le arătăm arbitrilor cînd greșesc? Nu mă refer la erori de arbitraj flagrante (neacordarea unor lovituri de pedeapsă, ignorarea ofsaidului etc.) care presupun incompetență, ci la unele chestiuni mărunte dar care prin repetare devin importante în primul rînd fiindcă indică premeditarea. M-a afectat maniera lui Aurel Bentu, pe care-l consider de altfel un arbitru foarte bun, în ceea ce privește asigurarea respectării unor condiții de aplicare a prevederilor regulamentare. De pildă, m-a șocat lipsa de fermitate cu care el măsura cei 9 m obligatorii la executarea unor lovituri libere și complicitatea (vinovată deci) cu care A. Bentu întorcea spatele zidului abia constituit invitîndu-i parcă prin acest gest pe fotbaliști să înainteze înspre cel care urma să execute lovitura respectivă. În schimb, în teren, la 40-50 m de una din porți, din poziții complet nepericuloase, același arbitru era de o exigență milimetrică. El impunea ca mingea să fie așezată exact pe locul pe care observase că se comisese infracțiunea și supraveghea extrem de atent respectarea deciziei sale. Aci mi se pare inutilă severitatea manifestată de A. Bentu și ea agravează indulgența sa în situații mai delicate ca cele din apropierea careului de 16 m. Cred că în teren, ca și la limita spațiului de pedeapsă, jucătorii pot beneficia de înțelegere din partea conducătorilor «ostilităților» (atunci cînd terenul este impracticabil), de a-și așeza mingea nu chiar în mijlocul bălții, tot astfel cum, la lovituri ce pot fi decisive și care impun apărătorilor formarea «zidului», distanța de 9 m să se respecte cu rigurozitate matematică, dacă se poate.

Altfel, arbitrilor ar trebui să li se arate un cartonaș (indiferent ce culoare va avea acesta) și care să însemne pentru ei un avertisment la fel de grav ca cel adresat jucătorilor. O, dacă fotbalul s-ar putea face cu cartonașe!

prost, dar superb

...și nu știu în a cîta zi a Creației, a luat Domnul un imens și superb evantai, de o fascinantă transparență cromatică, iar în mijlocul lui a înfipt o pasăre cam năvingă și cam infumurată... Și Domnul a botezat-o Pavo cristatus pe latinește, și păun pe românește... Exemplarul din fotografie e contemporan cu noi și trăiește în York's Museum Gardens din Marea Britanie.

serviți aer curat?

Tinere fete tokyote oferă trecătorilor buchetete de flori

aranjate cochete, în care se află disimulată cu multă dibăcie o sursă de aer curat, alimentată de la recipientul cilindric purtat pe șold. Meritorie inițiativă în campania împotriva poluării aerului. Meritorie, dar... cu cîntec! Căci drăgălașele mesagere nu uită să amintească pietonilor că își pot oricînd procura o asemenea sursă de ozon, pentru uz familial, de la firma Iwatani, care, «în grija ei dezinteresată pentru sănătatea fiecăruia, nu a pregetat să le realizeze și să le pună în vânzare la cele mai modice prețuri, accesibile tuturor pungilor» etc., etc., etc. Aer curat, mă rog, nimic împotriva, dacă n-ar mirosi destul de tare a... «sufletul comerțului!»

mahlzeit!

Vastul aparat culinaro-ospătăresc de pe litoral se află la ora asta în frigurile pregătirilor pentru primirea de oaspeți de peste hotare. Pregătirile sînt fel de fel. Unele — în legătură cu îmbunătățirea calității sarmalelor cu mămăliguță care, orice s-ar spune, rămîn printre marile atracții ale vacanțelor românești. Dar se mai întîmplă ca unii musafiri, să spunem vest-germani din Hessen — de pildă — să fie cuprinși de nostalgia faimoșilor lor «Frankfurter Würstchen» — cîrnăciori de Frankfurt, bine stropiți cu un pahar, două de bere. Tocmai în vederea unor asemenea posibilități, 200 de bucătari și ospătari români au plecat în R.F.G. pentru schimb de experiență. Cu ce se indeletnicesc ei acolo se vede în poză...

belle și pablo fac mitologie contemporană

Cînd Pablo, un globe-trotter cu deprinderi și gusturi cam ciudate, a cunoscut-o într-o savană africană pe Belle, ea avea doar cîteva luni. Pablo a luat-o cu sine pe micuța leoaică, a îngrijit-o pînă în zilele noastre și, de-a lungul vremii, între om și fiară s-au stabilit durabile legături de prietenie. Belle, obișnuită să doarmă la picioarele prietenului și stăpînului, s-a trezit, într-o noapte, neliniștită. În încăperea domnea un miros pătrunzător și apăsător iar stăpînul părea neîn-suflețit. Simțurile ascuțite ale felinei nu o înșelau: soba din cameră emana gaze toxice iar Pablo își pierduse cunoștința. Plină de grijă, dar și de energie, Belle l-a apucat pe Pablo de pantaloni, l-a tras afară la aer curat și i-a aplicat unicul ajutor medical pe care-l cunoștea: l-a lins pe față, pînă cînd cel leșinat și-a revenit. Poate că nici legenda lui Patrocle și leul n-a fost doar o legendă.

Ținînd seama de numeroasele scrisori ce sosesc pe adresa revistei «Flacăra» (Piața Scînteii nr. 1) sau a Direcției generale ADAS (str. Smîrdan nr. 5), prin care cititorii solicită unele amănunte cu privire la asigurările de autoturisme, în rîndurile de astăzi voi răspunde celor care doresc să ia astfel de măsuri de prevedere.

Radu Dumitrescu, Iași. Persoanele străine, care vin temporar în România, pot încheia asigurări, cu plata primelor în lei. Se pot încheia asigurări pentru avarii sau asigurări de răspundere civilă. În cazul cînd solicitantul dorește, ADAS oferă posibilitatea de a se încheia ambele asigurări. Menționez că în asigurare sînt cuprinse și cazurile cînd autoturismul este condus de alte persoane decît asiguratul.

Iată și alte amănunte despre această asigurare: poate fi încheiată pe o perioadă de o lună; în cazul cînd se produce avarii și călătoria nu poate fi continuată cu autoturismul asigurat (dacă acesta nu poate fi deplasat prin forță proprie), persoanelor care au efectuat voiajul, ca pasageri în autoturismul respectiv, li se plătesc și cheltuielile de transport pe calea ferată, de la locul accidentului pînă la domiciliul asiguratului. Precizez că prin «persoanele care au efectuat voiajul ca pasageri în autoturismul asigurat» se înțelege: asiguratul, soția (sotul) și persoanele care se află în întreținerea asiguratului. În asigurarea de răspundere civilă, Administrația Asigurărilor de Stat acordă despăgubiri persoanelor păgubite cu domiciliul sau sediul în alte țări, cu excepția cazurilor în care bunurile sau persoanele accidentate se aflau în autoturismul asigurat, care a pricinuit accidentul.

Mihai Ionele, București. Vă interesează cîteva amănunte privind asigurarea facultativă a conducătorilor auto care se află la volanul autoturismului aparținînd altor persoane. Precizez, încă de la început, că această asigurare poate fi încheiată numai de conducătorii amatori cu domiciliul în România, care conduc autoturismele și remorcile aparținînd altor persoane fizice cu domiciliul tot în țara noastră.

Asigurarea se poate încheia pentru despăgubiri datorate proprietarului sau deținătorului autoturismului ca urmare a pagubelor de avarii, răspunderea Administrației Asigurărilor de Stat fiind limitată la suma de 40 000 de lei, pe toată perioada asigurării.

Asigurarea poate fi încheiată, de asemenea, și pentru răspundere civilă.

Marian Iorga, Timișoara. De ce nu-mi comunicați capacitatea cilindrică a autoturismului dv.? Dacă procedați așa, vă puteam comunica cu exactitate ce primă trebuie să plătiți în cazul cînd vă hotărîți să încheiați o asigurare globală.

Ținînd seama de faptul că solicitați și unele amănunte despre această măsură de prevedere deosebit de utilă tuturor posesorilor de autoturisme — și că astfel de amănunte sînt cerute și de alți corespondenți — iată cîteva detalii: asigurarea globală a autoturismelor cuprinde asigurarea pentru avarii, asigurarea de răspundere civilă, asigurarea de accidente a conducătorului autoturismului și a altor persoane aflate în interiorul acestuia. Sumele asigurate sînt destul de importante. Astfel la asigurarea de răspundere civilă, pentru unul și același accident, indiferent de numărul accidentelor pe toată durata asigurării, ADAS acordă 20 000 de lei pentru fiecare persoană accidentată și 10 000 lei pentru pagube produse bunurilor avariate sau distruse.

La asigurarea de accidente, ADAS acordă pentru fiecare persoană accidentată 10 000 de lei (pentru caz de invaliditate permanentă totală) și 5 000 de lei pentru cazul de deces.

S. Marinescu, București. Într-adevăr, printre numeroasele asigurări ce se pot încheia la ADAS se află și cea care acoperă riscul de furt. În această asigurare sînt cuprinse furtul autoturismului, al unor părți componente sau piese ale acestuia, pagubele de orice fel produse autoturismului ca urmare a furtului sau tentativei de furt (al autoturismului, al unor părți componente sau piese ale acestuia ori al altor bunuri din autoturism). Se cuprind de asemenea și pagubele produse încăperii, proprietatea asiguratului, în care se află autoturismul, ca urmare a furtului prin efracție sau tentativei de furt.

Cristian Popescu, Suceava. La autoturisme vindute prin I.D.M.S., în al căror preț e inclusă și prima de asigurare pentru avarii și răspundere civilă, răspunderea Administrației Asigurărilor de Stat începe la data intrării autoturismului în perioada de garanție, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, și încetează la ora 24 a zilei în care se împlinesc 6 luni.

Observați, așadar, că prietenul dv. a greșit afirmînd că asigurarea intră în vigoare o dată cu înscrierea în circulație a autoturismului cumpărat.

Victor Banu, Caracal. V-am expediat prin poștă un prospect care cuprinde caracteristicile generale ale asigurărilor de autoturisme practicate de Administrația Asigurărilor de Stat. Sper că amănuntele prezentate de acest material de popularizare, ce poate fi trimis tuturor solicitanților — prin poștă — să vă fie de folos. Oricum, nu aminați o măsură de prevedere ce vă stă la îndemînă în condiții avantajoase.

degustătorul

Nu vă pripăși să faceți glume pe seama onestului cetățean din fotografie. Persoana a fost, într-adevăr, surprinsă într-un «dialog» cu un butoi de vin. Numai că — chiar dacă asta vi se pare o glumă proastă — butoiul e gol. Și atunci, ce degustă onorabilul? Dar cine v-a spus că degustă ceva? Mr. John Marsh este specialistul unei întreprinderi viticole din Maidstone Kent-Anglia, în care calitate absoarbe aer, pur și simplu aer, cu ajutorul unui tub, din butoaiele pregătite pentru umplere. În felul acesta, el se asigură că vasele sînt perfect curate și că nu păstrează nici un miros, nici un iz care să denatureze calitățile vinului.

tautologia și paradoxul

de Henri WALD

Tautologia și paradoxul sînt cei doi poli între care se desfășoară gîndirea. Gîndirea începe prin tautologie și culminează prin paradox. Dincoace de tautologie nu există decît trăire, dincolo de paradox nu există decît vorbire. Prin vorbire, trăirea se transformă, în primul rînd, într-o tautologie.

La început, tautologia era concentrată, condensată, implicată într-un singur cuvînt sincretic, plurivoc, polisemantic, rostit în prezența lucrului despre care era vorba și precedat de gestul arătării cu degetul. Mai tîrziu, cînd oamenii încep să fie nevoiți să comunice informații care depășeau prezentul indicabil, noțiunile inițiale încep să se polarizeze sferice în subiecte și conținuturile în predicate. Noțiunea devine judecată, iar tautologia implicită se explicitează. Noțiunea sincretică «piatră» devine judecata tautologică «piatra este piatră». Degetul arătător devine subiectul judecății tautologice, iar predicatul ei vorbește despre calitatea lucrului arătat. În această tautologie se afirmă că toate pietrele au însușirea de a fi pietre. Deci gîndirea, prin actul judecării, a și început să se miște de la oglindirea fenomenelor de același gen la reflectarea esenței lor generale. Așadar, subiectul și predicatul unei tautologii nu sînt nici aceeași noțiune care se repetă, dar nici două noțiuni deosebite, ci sfera și conținutul aceleiași noțiuni. O noțiune se transformă în tautologie din clipa în care sfera ei devine subiect și conținutul predicat, din momentul în care conținutul noțiunii este afirmat despre sfera ei. Subiectul indică **totalitatea** lucrurilor de același gen, iar predicatul se referă la **proprietatea** lor generală. De aceea, afirmația luminează numai sfera subiectului și numai conținutul predicatului.

Într-o tautologie gîndirea nu stă pe loc, ci înaintează de la subiect la predicat, de la ceea ce se știe la ceea ce încă nu se știe. Prin tautologie gîndirea identifică lucrurile și constituie, astfel, punctul de pornire al oricărei judecăți. Tautologia nu este lipsită de orice fel de informație, dar cantitatea ei informațională este minimă. Informația crește pe măsură ce se mărește șirul judecăților. Pînă unde? Pînă ajunge la paradoxul universal al judecății dialectice. În vreme ce tautologia conține un minimum de informație, paradoxul conține o informație maximă.

Din punctul de vedere al **conținutului cognitiv**, gîndirea evoluează nelimitat, însă din punctul de vedere al **formeii logice**, ea nu se poate mișca decît între tautologie și paradox. Chiar marile adevăruri, care apar la început ca paradoxuri, devin, în cele din urmă, platitudini. Adevărul, astăzi încă paradoxal, că nu gîndirea determină vorbirea, ci, dimpotrivă, vorbirea determină gîndirea, se va banaliza și el așa cum s-au banalizat mari adevăruri ca: «Nu soarele se învîrtește în jurul pămîntului, ci pămîntul se învîrtește în jurul soarelui» sau «Nu zeii i-au făcut pe oameni după chipul și asemănarea lor, ci oamenii i-au făcut pe zei după chipul și asemănarea lor...» Firește că, prin banalizare, un paradox nu încetează să fie un adevăr, dar încetează să mai fie o informație, o veste, o noutate. Paradoxul nu se află în contradicție cu adevărul, ci cu platitudinea. Însă judecățile dialectice, care reflectă faptul universal că «lumea este și finită și infinită», că «omul este și materie și spirit», cu alte vorbe că «orice S este și P și non-P», rămîn veșnic paradoxale pentru mîntea omească deprinsă, printr-o practică milenară, să judece monist. În viața de toate zilele, ori ai ce îți trebuie, ori n-ai ce îți trebuie... Judecata dialectică, în care despre același subiect se afirmă în același timp și sub același raport două predicate contradictorii, marchează cea de-a doua limită logică, **nu gnoseologică**, a gîndirii umane. Judecata dialectică nu reprezintă o contradicție între gîndire și realitate, ci reflectă însăși contradicția din realitate. Paradoxul logic este o tautologie al cărei predicat s-a dedublat și a devenit antinomic.

Gîndirea se îmbogățește mereu, circulînd continuu între predicatul identificator al tautologiei și predicatele contradictorii ale judecății dialectice paradoxale.

dialog cu cititorii

de H. DONA

Vremea se încălzește și tematica scrisorilor pe care le primim începe și ea să prindă o coloratură estivală.

Astfel, cititorul D. Leonte din Iași, preocupat, după cît se pare, de probleme de urbanism și îndrăgostit de frumos, pledează într-o lungă scrisoare pentru fîntîni. «Nu-mi pot scoate din cap, ne scrie dumneasa, un text de Călinescu, în care marele nostru om de cultură preconiza construirea unor bulevarde largi, punctate din loc în loc de fîntîni arteziene care să răcorescă aerul, să îmblînzească spiritele prin susurul lor liniștitor, să-i învețe pe oameni cu frumusețea clasică». Tovarășul Leonte mai ține să adauge că fîntîna este un element caracteristic al spiritualității românești, încărcat de sensuri și simboluri umane și că — de pildă — Brâncuși, cînd i se comandase un monument în amintirea eroilor, propuse construirea unei fîntîni. Nu sînt uitate nici alte argumente de ordin estetic, economic, sanitar, arhitectonic. În ce ne privește, ne declarăm convinși (ca să fim sinceri, eram convinși de la început).

Din Tirgoviște, cititorul N. Pavelescu ne scrie despre necesitatea unei abordări mai cuprinzătoare a activității culturale de vară. Tov. Pavelescu se referă la situația din alte țări, în care, în mai toate orașele și chiar în foarte multe țirguri și sate există comitete de inițiativă și organizare care alcătuiesc și pun pe picioare programe bogate pentru tot sezonul cald: festivaluri de teatru, de cinema, de muzică ușoară, stagioni speciale ale unor companii dramatice și coregrafice, manifestări folclorice, concursuri și competiții sportive, spectacole și prezentări «sunet și lumină» etc., etc. Toate acestea nu numai că măresc pătrăt și la cub competitivitatea turistică a localității respective, dar constituie și un cadru extrem de larg pentru desfășurarea unei multitudini de activități culturale, incompatibile cu spațiul restrîns al obșniuitelor săli de spectacole. Sugestiile cititorului nostru sînt, credem, nu numai juste, ci și realizabile. De altfel, cîte ceva — și în fiecare an tot mai mult — s-a înfăptuit și la noi. Probabil că o dezvoltare mai impetuoasă a unor asemenea programe e legată și de înfringerea unor dificultăți financiare (într-un asemenea domeniu, totul sau aproape totul depinde de autoritățile locale). Dar nici Roma n-a fost construită într-o singură zi.

Nu dispunem de spațiul necesar pentru a răspunde la toate chestiunile ridicate în scrisoarea cititorului Oscar Hamer din București, chestiuni privind activitatea Cinematocii și, mai în general, propagarea culturii cinematografice. Iar la una dintre întrebări — cînd se va redeschide sala Cinematocii din București?

— nici n-am ști ce să răspundem (de altfel, ne îndoiem că există cineva care ar putea răspunde la o asemenea întrebare). La condițiile enumerate de tov. Hamer cu privire la buna funcționare a unei cinematocii, am mai adăuga una, pe care n-o credem lipsită de importanță: existența unui public de microbiști (și nu vizitatori întîmplători sau nostalgici ai unor filme dintr-o tinerețe de mult apusă). Am avut ocazia să asist, în noaptea de 1 Mai, la un spectacol la Cinematoca pariziană de la palatul Chailot. Se prezenta un admirabil film al lui Jerry Lewis — «Hollywood or Bust» (Nebun după cinema) — în regia lui Frank Tashlin; rar mi-a fost dat să văd o sală atît de entuziastă, atît de acordată cu ritmul filmului, atît de competentă. Mai mult de jumătate din spectatori cunoșteau pe de rost filmul și toți, fără a-și pierde ingenuitatea necesară oricărei recepții artistice, savurau secvența după secvență, într-un mare rafinament al esențelor (lucrul acesta se simțea în fluidul misterios care electriza întreaga sală). Îmi aduc aminte o scenă de la intrare: publicul fiind mult prea numeros, organizatorii opriseră la un moment dat distribuția tichetelor de intrare. Dintre cei rămași pe dinafară s-a apropiat un tînar de indiscutabilă proveniență extrem orientală, care, pe un ton mai mult uimit decît indignat, mai mult amuzat decît amărit, l-a interplat pe responsabilul sălii: «Cum vă puteți imagina c-aș putea să pierd un film al lui Lewis? De cinci ani n-am mai ratat nici unul; pe cel de astă-seară l-am văzut numai de patru ori și mai sînt detalii esențiale pe care nu le-am asimilat încă deplin». Pentru asemenea pătimași să tot faci filme! Din păcate, lucrurile stau ca în cunoscutul cîntec al lui Bécaud: «Dacă vrei bani, trebuie să mergi în Peru. Dar ca să mergi în Peru, îți trebuie bani», adică: fără microbiști nu poate exista Cinematoca adevărată, dar fără Cinematoca nu pot crește microbiștii. De aceea, și exemplul pe care l-am dat mai sus e pur simbolic; la noi, nici cei mai reuți critici cinematografici n-au aflat încă de Jerry Lewis.

Pentru încheiere, un fragment de scrisoare pe care l-am putea intitula: **Efectele asteniei de primăvară în mediul rural** (îl redăm în ortografia autorului, C.F. din satul Podul Doamni (sic!), com. Clejani, jud. Ilfov): «Ca să vie Morandi ar fi o bucurie atît de mare, ca atunci cînd ar învia strămoșii trecutului nostru. Așa cum a fost (Ștefan cel Mare, Napoleon, Cezar) oameni de seamă ai trecutului, sînt editați în Istoria trecutului, la televizor în diferite filme sau piese de teatru. Așa să fie și Morandi cît mai des la TV și Radio, că pe urmă nu mai are rost. Numai are rost deoarece acum cît este încă tînar». Comparația dintre Gianni Morandi și Ștefan cel Mare mi-a plăcut foarte mult. Se recomandă vitamina C și dușuri reci.

mapamond '71

de Ioan GRIGORESCU

un an

În letopisețul acestei țări, luna mai 1970 va rămîne așa cum viața ne-a obligat s-o consemnăm: a tragicului și a eroismului, a durerii și a omeniei, a zbuciumului și a solidarității, a înțeleștării cu moartea și a izbînzii. A trecut un an de cînd ne-a fost dat să înfruntăm una dintre cele mai cumplite încercări, examen dificil al conștiințelor, al capacității de acțiune, al fermității și unității unui întreg popor. Nu știu dacă, din cei aproape două mii de ani de existență a românului pe acest colț de lume, a existat vreo altă primăvară în care să se fi auzit atît de puternic cuvîntul omenie, cuvîntul unitate, cuvîntul solidaritate, ca în vremea grelei înțeleștări cu stihiiile anului trecut. Stihiiile nenumărate au trecut peste vatra românului, vremuri de restrînte i-au bîntuit existența, ceasuri de cumpănă i-au marcat istoria îndirjindu-i voința, făcîndu-l și mai aprig în hotărîrea lui de a birui și de a rămîne aici, neclintit, dîrz, de nedezrădăcinat. Din asta și-a extras românul tăria, greutatea i-au călit voința, durerile și amărăciunile i-au mărit omenia. Fără a ține seama de aceste date, explicația izbînzii n-ar putea fi nici completă, nici logică, nici reală. Dar numai prin evocarea acestor date n-am spune totul. A fost ceva în primăvara anului trecut care i-a declanșat omului de pe aceste meleaguri forța autodepășirii, înobilîndu-i trăsăturile dobîndite de-a lungul veacurilor, înzecindu-i puterea dragostei, tăria abnegației, ardoarea și simplitatea omeniei. Acesta a fost sentimentul responsabilității colective în fata viitorului și din el a izvorit capacitatea ca un întreg popor să răspundă unei chemări unice ca un singur om, să suporte ceea ce părea de nesuportat și să învingă ceea ce alcîndva ar fi părut de neînvins.

Oare vom putea uita vreodată vremea de grea restrînte a lunii mai 1970? Oare vom fi în stare să dăm vreodată uitării tragismul acelei primăveri cînd, ca în atîtea și atîtea alte primăveri nu ne pregăteam decît pentru rodnicia pîinii însămișitate și pentru bucuria pe care avea să ne-o opera a ceea ce făuriserăm cu sudoarea frunților și cu îndemînarea palmelor noastre? Oare fi-vom vreodată capabili să nu ne mai amintim țipătul, lacrima, zbuciumul pădurilor dezrădăcinate, mugetul șuvoaielor dezlînțuite, nopțile de veghe, geamătul caselor prăbușite, urletul vitelor înnebunite, plumbul sacilor de lut, pocnetul surd cu latul lopeților în piepții digurilor, tronsoanele de cale ferată ridicate ca niște semne de întrebare spre cer, convoaiele omeniei, barajul acela format în calea nenorocirii de trupul întregii țări pe care atunci l-am numit «barajul voinței»? Lacrima s-a zvîntat pe obraz, chipul țării suride din nou, copiii ne dorm liniștiți, pacea și tihna s-au așternut iarăși peste locurile lovite de urgie. N-a trecut decît un an și totul este mai mîndru decît înainte, mai trainic, mai de neclintit prin durabilitate. Dar n-am uitat.

Românul are în firea sa o trăsătură care îi înobilează ființa ca o podoabă de caracter, rod al îndelungatei și mult încercatei lui experiențe. Dîndu-i glas în tilc de zicală, această trăsătură îi dezvăluie românului optimismul său funciar, bucuria de a trăi, seninătatea cu care își privește trecutul sau își visează viitorul: «Cele bune să se-adune, cele rele să se spele». Dar asta nu înseamnă uitare. El ține minte și binele, și răul și le răsplătește deopotrivă, cinstindu-i pe cei ce i-au fost alături și i-au dovedit că, într-adevăr, prietenul la nevoie se cunoaște.

Acea lună mai a început cu stihiiile abătute asupra țării noastre, un șir de nenorociri care au întipărit pentru totdeauna anul 1970 în memoria oamenilor. Cutremurul din Peru, apoi catastrofele inundații din Pakistan l-au lăsat în calendarele trecutului ca un an cu prea multe și prea nedrepte însemne tragice.

A fost un an greu, dar din care am ieșit mai puri, mai înțelepți, mai siguri pe noi, și mai puternici.

CĂLĂTORULUI ÎI ŞADE BINE ŞI CU... POPASUL

Prevederea este zina cea bună a turistului, care, cu bagheta ei fermecată, contribuie la reuşita călătoriei. Şi cum, parafrazănd, putem spune că turistului îi şade bine nu numai cu drumul, ci şi cu discernământul cuvenit în alegerea unui loc agreabil de popas, la îndemnul zinei Prevederea, notaţi-vă în blocnotes câteva jaloane ale marilor trasee turistice ce străbat ţara în lung şi-n lat.

Gază atentă şi primitoare în noul sezon, ca şi în cele trecute, Cooperaţia de consum a şi deschis porţile a numeroase localuri turistice, gata să-şi primească oaspeţii.

În toate aceste locuri de popas, deviza este: «Bine aţi venit, veţi fi bine servit!»

Pe drumul naţional 73, de pildă, la km 76 vă întâmpină Hanul Rucăr, iar la km 105, Hanul Bran. Pe acelaşi DN, la km 79+10 km lateral, cazare şi masă vă oferă cabana Brusturet-Argeş, sau puteţi poposi în campingul Brusturet, aşezat într-un loc pitoresc pe şoseaua Piteşti-Brasov, la km 79+10 km lateral.

Tot în Argeş, dar pe DN 7, la km 121, alegeţi-vă ca loc de popas Hanul Valea Ursului.

Un alt «kurs», gazdă la fel de primitoare, Ursul Negru din Sovata-Mureş, vă aşteaptă cu braţele deschise, la km 51 pe DN 13A. Deşi la alt capăt de ţară, peisajul este şi el dintre cele mai pitoreşti, iar serviciul — excelent. 300 locuri la masă, 81 locuri pentru cazare.

Dacă veţi trece prin Prahova, este bine să vă notaţi, încă înainte de a demara, că puteţi face popasuri deosebit de plăcute, tot datorită grijii Cooperaţiei de consum pentru turişti, la Hanul Slănic (DJ 102B—102C la 45 km de Ploieşti) şi la Hanul Cheia (DN 1A, km 137).

Puternic «magnet» turistic, străvechea Moldovă, cu drumuri pitoreşti şi nepreţuite monumente ale istoriei şi artelor, vă oferă şi încântătoare popasuri. Pe DN 2, la km 181+4, opriţi maşina la cabana Căprioara, în legendara Vrance.

Nordul Moldovei, cu vestitele sale puncte de atracţie pentru turiştii nu numai din ţară, dar şi din depărtări, de peste hotare, creează condiţii optime de odihnă şi reconfortare la imortalizatul Han al Ancuţei (DN 2, km 351) şi, tot în Neamţ, la Hanul Agapia, lângă celebra mănăstire al cărei nume secular îl poartă cu mândrie (DN 15C, km 39+5 km lateral). Pe străvechile plaiuri sucevene (DN 17, la km 23) vă veţi simţi ca acasă trăgând la Hanul Ilieşti.

În judeţul Hunedoara, nu uitaţi de Hanurile Bucura-Haşeg (DN 66, km 30) şi Geoagiu-Băi (DN 7, km 360+13 km lateral). Este interesant de ştiut, de pildă, că acesta din urmă are 340 locuri la masă (poftă bună!) şi 56 locuri pentru cazare.

Lista locurilor pitoreşti de popas, unde, în unităţile sale, Cooperaţia de consum vă pune la dispoziţie un personal stilat, care vă serveşte ireproşabil, este voluminoasă. V-am mai putea recomanda, cu aceeaşi căldură, Hanurile Covasna, Făget-Timiş, Horezu-Vâlcea, cabana Bucin-Harghita sau, dacă treburile curente nu vă îngăduie decît o călătorie mai scurtă, popasuri extrem de plăcute în constelaţia de localuri special amenajate în acest scop în jurul Capitalei: camping şi masă la Bufta, Săftica, Sineşti; braserie şi camping la Snagov, terasă la Buda, restaurant la Vlăşia.

Toate aceste excelente gazde vă aşteaptă. Pe traseu mai scurt sau mai lung, călătoria dumneavoastră poate începe.

DRUM BUN ŞI POPASURI PLĂCUTE!

Silviu BRUCAN

monetă și raport de forțe

Buimăceala monetară izbucnită în Occident demonstrează o dată mai mult că paliativele nu rezolvă lucrurile decât pînă la criza următoare. Din 1967 încoace crizele monetare s-au ținut lanț și, de fiecare dată, conform unei practici politice devenite tradiție, după ce vina a fost atribuită efectului — adică speculanților de bursă — s-a ajuns la cauză. Și de astă dată cumpărările masive de mărci vest-germane, franci francezi și elvețieni, guldeni olandezi în schimbul dolarilor au fost la început puse pe seama unei mari lovituri speculative. Pentru a contracara «lovitura», băncile țărilor vest-europene au făcut cumpărături masive de dolari la nivelul cel mai scăzut posibil pînă cînd Bonnul a hotărît să întrerupă jocul. Problema, evident, nu este marca, a cărei putere este în continuă creștere, ci dolarul, sau mai precis dependența de dolar a monedelor vest-europene stabilită prin sistemul monetar «Golden Exchange Standard» hotărît la Bretton Woods încă în 1945.

Între timp s-au produs schimbări spectaculoase în raportul de forțe dintre puterile occidentale. De unde în 1945 se vorbea în Europa de «foamea de dolari», în prezent numai Republica Federală a Germaniei dispune de mai mulți dolari decît întreaga rezervă de dolari-aur a Statelor Unite. Dacă potrivit sistemului G.E.S. Bonnul ar cere preschimbarea dolarilor în aur, Statele Unite ar rămîne descoperite. Bineînțeles că așa ceva nu se va întîmpla, deoarece sistemul monetar actual a fost atît de ingenios conceput de americani încît partenerii vest-europeni trebuie nu numai să sufere consecințele slăbirii dolarului, ci și să se străduiască din răsputeri să-l proptească ori de cîte ori se află la ananghie, așa cum procedează și acum.

Poziția dolarului — deși sprijinită pe cea mai puternică economie din lume — a suferit o deteriorare progresivă din cauza uriașului export de capital și mai ales a cheltuielilor militare exorbitante în străinătate, în primul rînd în faimoasa «groapă fără fund» a războiului din Indochina. După ce în 1968 și 1969 se ajunsese la o oarecare redresare a balanței de plăți americane, în 1970 și acum în 1971 deficitul balanței de plăți a atins niveluri record. Lucrurile au ajuns atît de departe, încît chiar dacă balanța monetară a Statelor Unite ar fi redresată peste noapte, prin retragerea din Vietnam și reducerea altor cheltuieli militare, posibilitatea unor recidive de criză ar rămîne deschisă datorită fluxului și refluxului celor 35 de miliarde dolari aflați în străinătate în mîini neamericane.

În subsidiar, criza monetară afectează și Piața comună, deoarece și între «cei șase» s-au produs în ultimii ani deplasări economice și financiare, în special datorită întăririi poziției Republicii Federale a Germaniei față de Franța și ceilalți parteneri. O nouă reevaluare a mărcii vest-germane în sus ar redeschide nu numai dosarul «pieței verzi» bîntuite de discordii și nemulțumiri ale producătorilor agricoli, dar și al exporturilor industriale. Cu alte cuvinte întreaga țesătură delicată a integrării vamale se află din nou în joc.

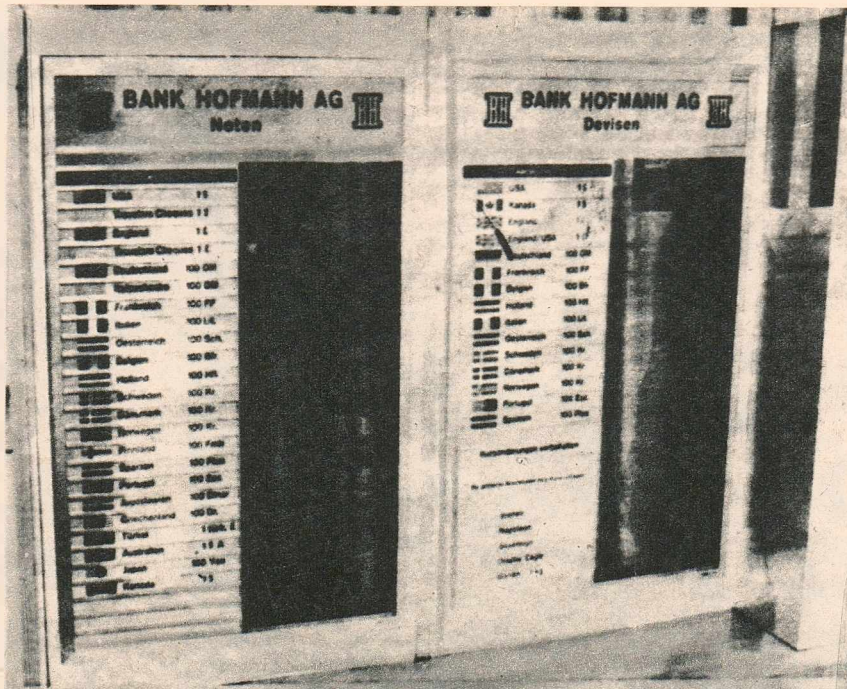
De un lucru s-au convins însă cercurile oficiale vest-europene și anume că soluțiile conjuncturale sub forma unor paliative, departe de a rezolva problema, creează premise pentru agravarea ei. Chestiunea este dacă «cei șase» vor avea destulă tărie politică pentru a adopta soluția radicală a tăierii nodului gordian — adică a dependenței de dolarul american — prin crearea unui sistem monetar autonom vest-european.

La Bonn și în alte capitale vest-europene se socotește că un asemenea pas hotărît nu poate fi făcut fără adeviziunea Angliei, ceea ce evident complică și amină soluția radicală.

În Vietnam și la Washington: simboluri

Soldatii americani trimisi în Vietnam își manifestă tot mai puțin, sub forme diverse, averiuna față de războiul ne-terminat, față de sacrificiul ne-justificat al vieților lor. Iată, pe pildă, acești doi tineri militari. Însăși ținuta lor e o declarație. Atârnat de gâtul unuia dintre ei, un medalion simbolic cărui formă reproduce semnul luptei pentru pace și a ezarmării nucleare (fotografia 1). Reînțorși în patrie, foștii combatanți din Vietnam se îndreaptă în armata uriașă a războiului pentru pace din U.A. Iată-l pe unul dintre ei (fotografia 2) în zilele demonstrațiilor antirăzboinice fără precedent desfășurate în capitala Statelor Unite. Își poartă pe umeri copilul — cel mai mic și mai încărcat de simboluri dintre simbolurile do-riște de pace, de viitor lipsit de războaie.

Imense pete negre

În locul destinat afișării cursurilor de schimb, la băncile elvețiene (în fotografie, la Zürich) și din alte țări vest-europene, au marcat criza monetară declanșată în Occident datorită slăbirii pozițiilor dolarului și determinând suspendarea temporară a cumpărărilor de devalute.

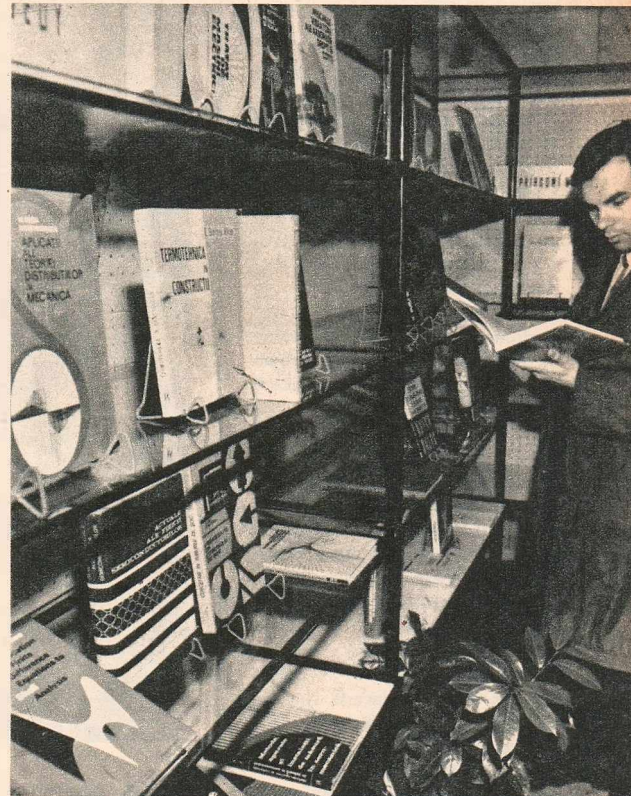
cu aceeași energie feroce...

«Sunt decis să continui opera tatălui meu cu aceeași energie feroce, cu aceeași intransigență» — sunt primele cuvinte oficiale rostite de Jean-Claude Duvalier, în calitate de moștenitor al lui «Papa Doc». Opera acestuia la capătul a 15 ani de dictatură sângeroasă? În Haiti să fie considerată drept «rigola socială, economică, culturală și politică a Americilor». Cit privește mijloacele de a asigura continuarea acestei «opere» de către noul dictator, imaginea ce-l înfățișează alături de aceiași «tonton-macoutes», cu pistolul într-o mână și mitraliera în alta, e concludentă.

Praga: cartea științifică românească

Printre numeroasele prezente românești pe care agențiile de presă le consemnează în aceste zile pe diferite meridiane ale globului se află și această expoziție intitulată «Cartea științifică românească», organizată la Praga. Cuprinzând cele mai recente și valoroase tipărituri de specialitate publicate în țara noastră, expoziția a fost primită cu un deosebit interes de publicul, și în special de oamenii de știință, din capitala R.S. Cehoslovace.

ROMA

Lear — „un adevărat triumf”

Corespondență specială de la Michele RUBINI

În cadrul celei de-a 7-a ediții a Festivalului Internațional al Teatrelor de la Florența, Teatrul Național din București a reușit să înfățișeze, cu un remarcabil succes, o viziune contemporană, inedită, a tragediei shakespiariene «Regele Lear». În Italia, teatrul caută de mult timp un nou stil în tehnica spectacolului, un teatru («sărac») în sugestia scenografică, bazat în esență pe capacitatea de expresie a corpului omenesc. Naționalul bucureștean oferă o strălucită realizare în acest sens, spectacolul regizorului Radu Penciulescu constituind un impresionant exemplu asupra rezultatelor pe care le poate da educația mișcării — practică neglijată de o bună parte din școlile de actorie și teatrale europene. Spectacolul prezentat de Teatrul Național din București pune accentul pe partea filozofică a operei shakespiariene, fiind un aspru rechizitoriu împotriva istoriei înțelese ca destin. Dacă reușita acestui spectacol, lucrat cu o deosebită îndrăzneală, dar și cu o extremă acuratețe, se datorează în primul rând viziunii originale a regizorului Radu Penciulescu — dezvoltând sensuri noi, cu ample referințe contemporane, ale tragediei regelui Lear — nu trebuie neglijate contribuțiile consistente ale scenografiei semnate de Florica Mălureanu și ale întregii echipe de actori, în majoritate foarte tineri. Cronicarii de specialitate au subliniat, în paginile presei italiene, înaltul nivel artistic al spectacolului, «cel mai reușit și cel mai bine realizat în toate compartimentele sale» («Corriere della Sera»), «excepționala ediție a tragediei shakespiariene («Paese Sera»), «un adevărat triumf și un succes răsunător» («L'Unita»). La rândul său, publicul l-a primit cu entuziasm. Un public alcătuit în majoritate din tineri — fapt remarcabil în Italia, unde tineretul este mai puțin receptiv față de fenomenul teatral. Revelatoare pentru aprecierea de care s-a bucurat Teatrul Național din București la festivalul de la Florența este invitația pe care a primit-o de a prezenta același spectacol la Concursul Internațional al Teatrelor de la Roma.

LONDRA

șomajul și „politica fricii“

Corespondență specială de la Gordon SCHAFFER

Rata șomajului crește în Marea Britanie săptămână de săptămână. În prezent s-a ajuns la concluzia că pînă la sfîrșitul anului nivelul șomajului va atinge cifra de 1 000 000. În regiuni industriale cheie — cu excepția sud-estului țării, încă relativ prosper — proporția șomerilor este de 6-7% din totalul populației active. În timpul crizei anilor '30, aceste regiuni au fost declarate «zone de dezastru», guvernele care s-au succedat în acea perioadă făcînd eforturi pentru a atrage aici firmele industriale. Actualul guvern conservator procedează exact invers. Într-una din primele sale luări de poziție, actualul guvern a insistat asupra faptului că nu mai intenționează să ajute «invazizii». Cu alte cuvinte, firmele incapabile să realizeze beneficii fără sprijinul guvernului vor da faliment. „Lui Mr. Heath — comenta «Daily Mirror» — îi suride politica fricii, deoarece sindicatele află astfel «cine e stăpînul».” Conservatorii aruncă vina dificultăților economice asupra inflației. Dar politica de înghețare a salariilor, în timp ce prețurile cresc continuu, nu are drept rezultat — cum se afirmă oficial — stimularea producției prin reducerea prețurilor, ci exact contrariul. Bugetele reduse ale marii majorități a familiilor britanice duc la micșorarea cumpărării de bunuri de consum, ceea ce are drept consecință scăderea producției industriilor care fabrică aceste bunuri — și lanțul slăbiciunilor continuă.

De ce a adoptat guvernul această politică? Răspunsul sună la fel ca și în anii antebelici. Sistemul capitalist este incapabil să realizeze concomitent o expansiune economică fermă și îmbunătățirea nivelului de trai. La putere în Marea Britanie se află azi reprezentanții marelui capital monopolist. Falimentul «invalizilor» îi lasă indiferenți. Aliații lor firești sînt reprezentanții marilor carteluri internaționale, care dețin puterea și controlul bugetelor într-o măsură adesea mai mare decît statele. Acesta este motivul pentru care cei ce cîrmuiesc azi Marea Britanie vor ca țara să adere la Piața comună, cartelul care domină piața vest-europeană. Ei știu că nivelul de trai al populației va scădea și tocmai de aceea vor să încătușeze, să paralizeze sindicatele. Astfel, condițiile în care sindicatele și masele de salariați își pot apăra drepturile devin mult mai dificile. În acest context nimeni nu se îndoiește că înfruntările dintre sindicate și patronat vor fi de acum înainte și mai aprige.

zid de „aur alb“

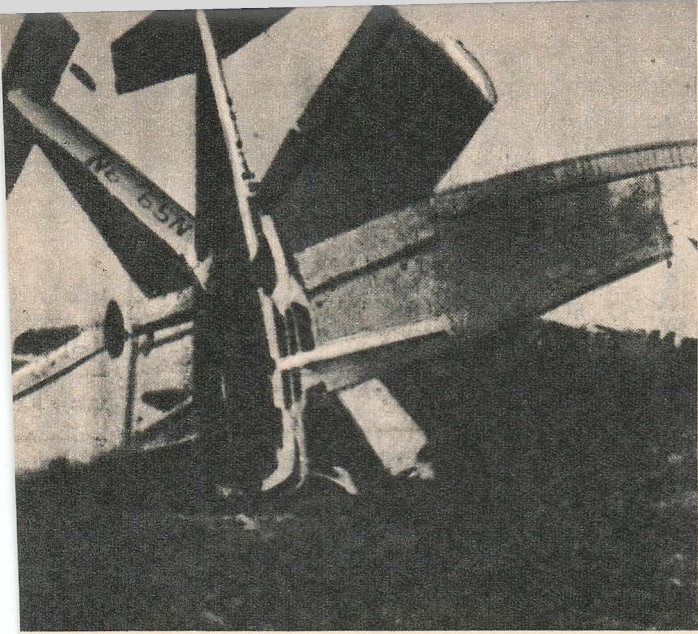
Această construcție sui-generis este unul din zidurile formate din baloturi de bumbac ridicate de cultivatorii chinezi în districtul Chingyang, provincia Shensi, din R.P. Chineză. Campania recoltării bumbacului antrenează în primăvara aceasta în R.P. Chineză forțe uriașe — un număr impresionant de oameni și mașini agricole — mobilizate pentru obținerea unor cantități record de „aur alb“.

În Cuba, noua campanie a Zafrei a ajuns la cel de-al cincilea milion de tone de zahăr. La recoltarea trestiei participă anul acesta, pentru a patra oară, brigada «Venceremos», formată din tineri americani progresiști — 221 băieți și fete proveniți din 29 de state ale S.U.A. Ca să poată munci cot la cot cu cetățenii cubanezi, ei parcurg în prealabil o perioadă de inițiere în tainele minuirii «machetei» (în fotografie).

zafra — brigada „venceremos“

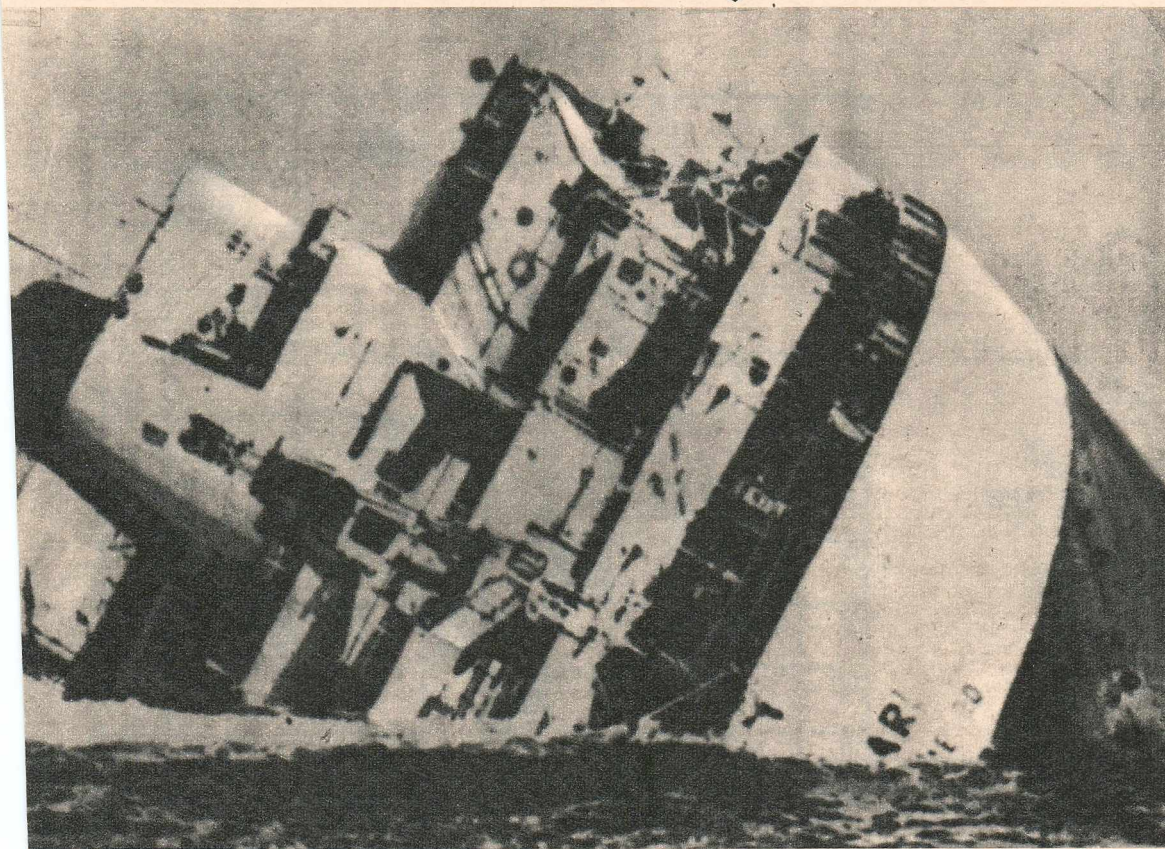

fără intenție și victime

Această fotografie înfățișând două avioane la sol într-o postură total inedită nu intenționează să vă demonstreze măiestria piloților. Ea vă prezintă momentul final al unui accident de circulație aeriană, ce a avut loc pe un teren de antrenament din Dallas (Texas). O puteți privi și vă puteți amuza fără strângere de inimă: oamenii aflați la bordul celor două avioane au scăpat, ca prin minune, nevătămați.

primul și cel din urmă drum

Drumul pe ape și în lume al vasului comercial brazilian «Taquari» a sîrșit înainte de a fi început. Abia ieșit de pe șantier, «Taquari» se afla în călătoria inaugurală, avînd la bord numai echipajul și cîțiva invitați, cînd, la circa o milă în largul coastelor uruguayene, s-a lovit de o stîncă. Lovitura fatală. Toți oamenii de la bord s-au putut salva dar vasul — apreciază experții — nu va mai putea fi recuperat niciodată. Instantaneu surprinde momentul cînd «Taquari» pornește pe ultimul său drum, spre fundul oceanului.

cronica de trei secunde

A CITI, A ZBURA, A TRĂI

N-am mai citit ziarele lumii de vreo 5 zile. Reviste și jurnale zac pe biroul meu — într-o frumoasă natură moartă. Sînt într-un fel de grevă, mă autosabotez, n-am nici o întîmplare năzdrăvană de relatat, de comentat. De 5 zile nu mai știu ce-i aceea viață la «ultimele știri» sau «lumea în 24 de ore» și mă călătoresc pe teritoriul vast numit eternitate, adică citesc o carte. De mult, dinainte de Yalta, sferile de acțiune s-au clarificat pe vecie: literatura se ocupă cu eternul, ziarele cu efemerul, cu perisabilul de trei secunde. Mă supun — nu pot fi un teritoriu al nimănui. De cinci zile sînt al lui Anton Holban. «Bunica se pregătește să moară» e o carte de nuvele seducătoare și acaparante. Tonul e minor — dar scriitorul e dintre cei puțini și aleși care au ajuns ca pe un ton minor și modest să facă o literatură a orgoliului major. Totuși — dacă mă gîndesc bine — înainte de Anton Holban, «Demonii» lui Dostoievski și am simțit tot timpul că nu numai în jurul meu, al bibliotecii mele, dar și în jurul întregii literaturi a lumii se face vid. Carte de potop, de cutremur, de cataclism natural — după care totul devine incompatibil cu totul, gîndul nu mai suportă florile, iarba îți devine indiferentă iar biblioteca — o ființă stranie. Ce mai vor toate cărțile astea? În adînc, scrupulos vorbind, Dostoievski nu-ți mai permite o pasiune pentru Hemingway, un amor pentru Holban, îți interzice o noapte cu Scott Fitzgerald, pentru a cita pămînteni — pentru a nu mă duce spre alte galaxii ale imensei galaxii Gutenberg.

E totuși de mirare cum oamenii pot face luni de zile exerciții premergătoare unei debarcări pe Lună — exerciții de imponderabilitate, de respirație, de orientare — dar

pentru trecerea de la o carte mare la o altă carte mare, de la un autor fundamental la un alt autor fundamental nu li se pare necesară nici o pregătire specială în afara alfabetizării și bacalaureatului. Ei nu au simțămîntul că Dostoievski e o planetă, cu atmosfera ei, cu legile ei proprii de gravitație, — iar Balzac e o altă planetă, cu alte legi, cu alt aer, cu altă climă. Nu poți pași pe planeta Gogol cu același mers, cu aceleași mișcări deprinse pe planeta Tolstoi. Ți se cere o altă respirație, imponderabilitatea spirituală e alta, plutirea e diferită, tensiunea arterială pe «Cehov» nu coincide cu cea de pe «Faulkner». Clima acestor planete e atît de deosebită încît nu e de loc greșit să accepți că, în substanța lor, ele se opun una alteia, se interzic între ele — dar noi, cu vocatia noastră de cosmonauți muritori și pedestri, nu ne dăm seama (nu ne dăm seama că singurul antrenament valabil pentru a face față la schimbarea de presiune ar fi o viață trăită intens, cît mai intens aici, pe pămînt) și debarcăm de pe una pe alta fără nici o spaimă, conform ideii noastre de veșnici vagabonzi: «kazi aici, mîine-n Foçani»... Sîntem cam inconștienți în lectură, ni se pare că a citi e o operație lumească, terestră, cînd de fapt e o mișcare într-un cosmos și a trece de la «Don Quijote» la «Răscoala» nu e de loc mai ușor decît a pași prin vid, printre stele moarte și meteoriți frenetici...

...Ca să fiu sincer, mă macină un dor adînc după ziarele mele, un dor parșiv, derizoriu răzbate pînă aici, departe, la pagina 231 din Holban, un dor de ducă printre pacheboturi și primusuri care sar în aer, pe pămînt, în două rînduri, în trei secunde. Un strigăt din copilărie îmi țiuie în inimă: vreau acasă!

Radu COSAȘU

Agenda

După o perioadă de absență, faimoasa MARLENE DIETRICH reapare, la sîrșitul lunii iunie, într-un recital muzical la Viena. Activitatea artistică a neuitatei interprete a «Îngerului albastru» s-a limitat în ultimii ani la o serie de asemenea recitaluri, a căror reușită constituie — la cei 69 de ani pe care vedeta supranumită «cea mai frumoasă bunică din lume», îi împlinește anul acesta — o performanță de longevitate artistică și de vitalitate.

Președintele Partidului de centru din Finlanda, JOHANNES VIROLAINEN, luînd poziție în favoarea conferinței generale-europene asupra securității, a menționat că partidul său susține pe deplin eforturile guvernului finlandez pentru convocarea acestei conferințe — idee care se bucură de un sprijin tot mai larg — subliniind totodată că în vederea organizării conferinței nu trebuie puse condiții prealabile.

HELENIO HERRERA, autorul anunțului de mică publicitate (rubrica cereri de serviciu) care a făcut vîlvă în lumea fotbalului italian și internațional: «Caut club cu președinte serios... Răspundeți la căsuța poștală 121/M». Antrenorul de celebritate mondială al echipei de fotbal «A.S. Roma» a fost, după cum se știe, concediat, după numeroase neînțelegeri și violente schimburi de acuzații, de președintele clubului pentru care lucra.

Principala problemă abordată de premierul neozelandez, KEITH HOLYOAKE, cu prilejul turneului pe care l-a întreprins într-o serie de țări membre ale C.E.E., a fost situația Noului Zeelande în eventualitatea aderării Angliei la Piața comună. Îngrijorat de perspectiva taxelor vamale ridicate la care ar urma să fie supuse importurile brita-

nice, premierul Holyoake a făcut tatonări în vederea elaborării unor aranjamente speciale privind produsele agricole neozelandeze.

TWIGGY — manechinul britanic cu siluetă superzveltă, care a făcut din ea una din cele mai celebre și mai bine cotate prezentatoare de modă și a dat naștere, printre femeile lumii, unei epidemii de cură de slăbire soldată chiar cu victime — a declarat că părăsește definitiv lumea modei pentru a se dedica cinematografului. Primul ei film: «The Boy Friend», un musical în regia lui Ken Russel.

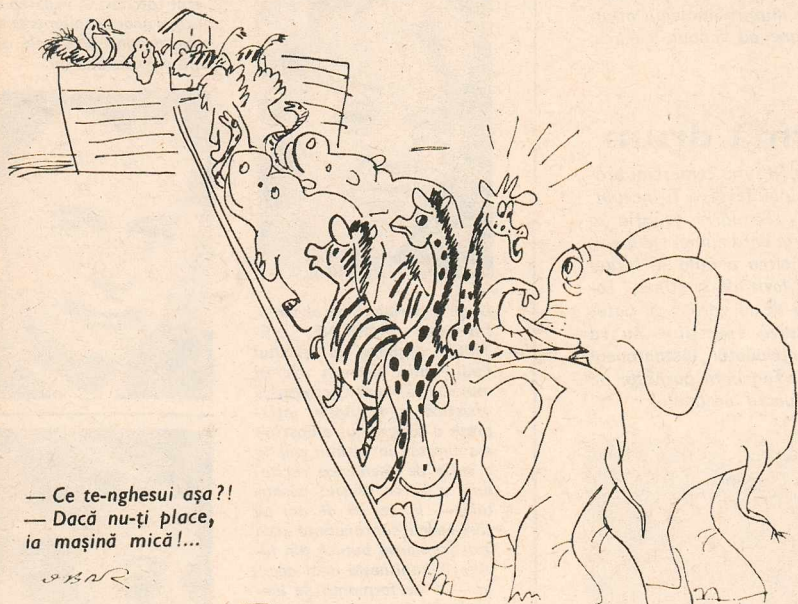

Primul candidat de culoare la funcția de guvernator al statului Mississippi, în într-o istorie de 154 de ani a acestui bastion rasist din sudul S.U.A., a fost desemnat recent de către secția locală a partidului democrat în persoana lui CHARLES EVERS, unul din liderii mișcării pentru drepturile civile, ales în fruntea municipalității din Fayette (Mississippi) în 1969.

Fost ministru de externe în timpul guvernării laburiste și unul din principalii lideri ai partidului laburist, GEORGE BROWN — figură controversată a scenei politice britanice, datorită luărilor sale de poziție ce dădeau imediat naștere la polemici — a publicat un volum de memorii intitulat: «In My Way» (În felul meu). Datorită relațiilor unor fricțiuni în interiorul partidului laburist, a ceastă lucrare, apreciază observatorii politici, poate dauna laburiștilor, în momentul în care se pare că au început să recîștige din terenul pierdut la alegeri.

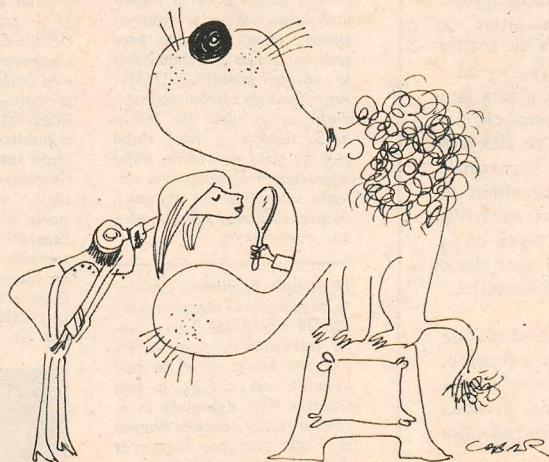
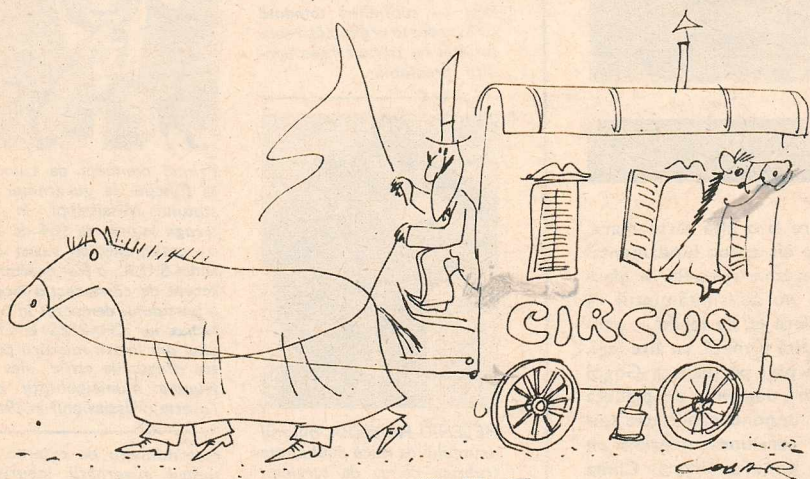
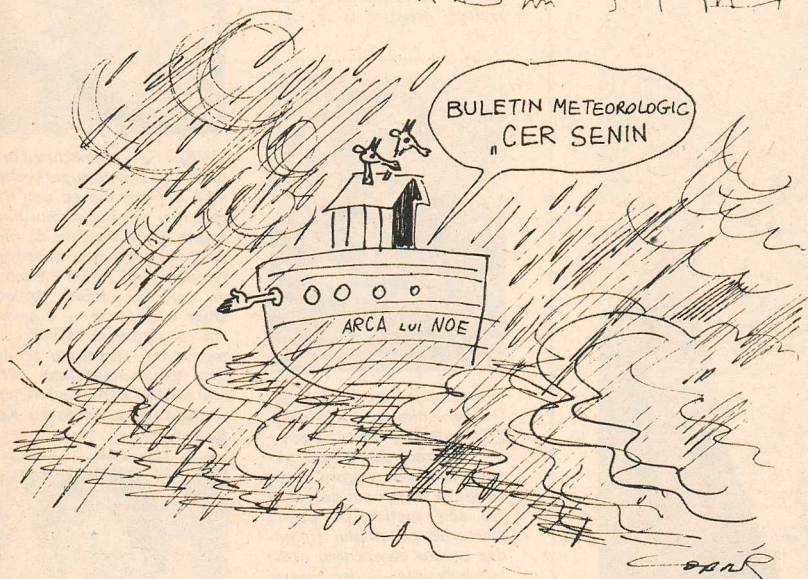

DE NELL COBAR

— Ce te-nghesui așa?!
— Dacă nu-ți place,
ia mașină mică!...

COBAR

FLORI

1	C	2	3	4	L	E	T	7	A	8	9	A	L	11	12
2	R	N		A	N	E	M	O	A	B					M
3				F			C	O	P	A	R	E	I		
4	N						R	O					L	N	
5				U					L		N	E	F		
6		L	A	L	E	L	E			N	I	N	S		
7				E				C				M	A	C	
8				I				I	I	B					U
9	I	I		U	T	A			A	L					
10	S	O	A	R	E			S	T	O	O	P	E		
11		N		I	N						O				E

ORIZONTAL: 1) «Dama cu cameli» — Calea florilor. 2) Firicel de floare albastră — Florile lui Ștefan Luchian. 3) Prin sublimarea lui se obține floarea de pucioasă — Floricele. 4) Firește! — Vine după flori — Lene! 5) Cuie fără floare — Trepte pe drumul cunoașterii. 6) Florile lui Temistocle Popa — Cu ghiociei la timple (fig.). 7) Flori de gheață! — Timp îndelungat — Floare insingerată. 8) La liliac se pune cu soț! — Se-ntinde pe plajă. 9) Cămăși înflorate — Echipa fotbalistului Florian Dumitrescu — Ale! 10) Spre razele sale se îndreaptă floarea care-i poartă numele — Udă florile. 11) Le este drumul presărat cu flori (fem.).

VERTICAL: 1) Sub florile-i trandafirii se deapănă o cunoscută romanță — Stînjenii. 2) De florile mărilor (fem.) — Prenumele compozitorului melodiei «Firicel de floare albastră». 3) Largă — Întoarce-

ți-vă! 4) Taifas (inv.) — Se extrage din floarea-soarelui (pl.). 5) Ne-întors! — Țesătură subțire — Se îngrijește și cu infuzii din flori de mușetel. 6) Virf în Himalaya — Eroina nuvelei «Florăreasă» de Sütö Andras. 7) Sentiment care, după Stendhal, este «o floare ciudată, citeodată otrăvită» (romanul «Roșu și negru») — Numele vechi al Adigei — Pantea! 8) Înconjur — Iureș. 9) Fără valoare — Tîrg în India. 10) Polonez (inv.) — O imensă grădină cu flori, în mijlocul naturii — Semnul mirării. 11) Personaj feminin din romanul «Floarea albă» de H. Zinca — O floare, doar o floare. 12) Poetul care a cîntat cu o neasemuită frumusețe o floare albastră — La capăt de alec!

Adam STOICA

Cuvinte rare: LAF, TEC, ECI, ILOO.

Dezlegarea jocului «MAI», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) RESTRINSI — B. 2) EXTREM — RUFA. 3) CARABUS — NIT. 4) OGOI — NIMICA. 5) REF — DIG — EAT. 6) DRAM — ZUM — TO. 7) MA — AMARIT — R. 8) ETERAT — NOD. 9) N — FIX — MINUS. 10) TORID — MAPA. 11) PERIMATA — AT.

carte

● La Editura Minerva, poetul Petre Stoica și criticul Mircea Tomuș au făcut să apară o «antologie a pastelului românesc», purtând titlul de **Efigiile naturii**. Întocmită ingenios pe baza unor criterii multiple și cuprinzătoare și prin prisma unei înțelegeri evolate a pastelului, cartea e un frumos popas liric. Dintre meritele acestei laborioase lucrări enunțăm doar unul, însă de mare subtilitate: diversitatea și bogăția culgerii — deși făcute avizat și cu gust — nu impun preferințele autorilor, ci lasă și cititorului posibilitatea de a-și alcătui, la rîndul său, antologia sa personală.

● La Editura Dacia s-a tipărit în limba maghiară romanul **Sirenele Dermatei** de Nagy Istvan.

● La Editura Univers, semnalăm apariția cărții **Teatru de Cervantes**. Prefață și note introductive de Ileana Georgescu. Traduceri: Ileana Georgescu, Teodor Balș, Sorin Mărculescu.

● Tot la aceeași editură a apărut romanul scriitorului suedez Per Olof Ekström: **N-a dansat decît o vară**. În românește de Maria și Petre Banuș.

● La Editura «Ion Creangă» au apărut **Peripețiile Alisei în lumea oglinzilor** de Lewis Carroll. În românește de Frida Papadache. Ilustrații de Petre Vulcănescu.

● După patru decenii de la apariția primului număr, reapare revista **Cadran**, primul ei «caiet» din această nouă serie înscrinduse ca un omagiu închinat împlinirii unei jumătăți de veac de la înființarea partidului, sub influența căreia și-a împlinit cu cînte paginile. «Fără state de plată... nici pentru redactori, nici pentru colaboratori», cum enunță George Păun, revista își reîncepe drumul avînd ca redactor-șef pe inimosul iubitor de slovă frumoasă și dreaptă — scriitorul Ștefan Popescu.

● Așundu-și sumarul în jurul marelui eveniment istoric sărbătorit de întreg poporul nostru: semicentenarul P.C.R., revista **Manuscriptum** (3) scoate la iveală prețioase mărturii și documente despre activitatea unor scriitori și publiciști, pusă în slujba unei literaturi deschis angajate. Remarcăm grupajul «Momente, schițe, amintiri...» semnat de Ion Pas, George Macoveșcu, Szemler Ferenc. Dar cum nu avem la îndemînă spațiul necesar pentru a releva, în întregime, substanța acestui număr, invităm cititorul de a-l parcurge, încredințîndu-l că și de această dată va găsi, din plin, justificarea prezenței acestei reviste în peisajul nostru publicistic.

cinema

● **Bătălia de pe Neretva**. Reconstituire monumentală și riguroasă a unui episod hotărîtor din istoria Iugoslaviei. Regia — Velico Bulajic. O distribuție de zile mari: Serghei Bondarciuk, Anthony Dawson, Curd Jürgens, Sylva Koscina, Hardy Krüger, Orson Welles, Franco Nero, Liubisa Samprdjic, Oleg Videv, Milena Dravic, Bata Zivojinovic, Boris Dvornic, Ralph Person.

● **Eu, Francisc Skorina**. Portretul unui umanist, realizat de un regizor care vâdește mai multă înclinație spre o anumită cursivitate a povestirii decît spre analiza psiholo-

gică: Boris Stepanov (o producție a studioului Belarus Film). În distri-

Virna Lisi

buție — Oleg Iankovski, N. Grițenko, G. Kavka, G. Virkava, I. Gran-tin.

● **O floare și doi grădinari**. «Vagabondul» și «Femeia necunoscută» la un loc. Regia — Devendra Goel (India), după un scenariu de Mushtaque Jalili care, se vede, a studiat temeinic toate poncifulile melodramei. Interpreți — Sadhana, Balraj Sahni, Sanjoy, Druga Khote, Manorama și alții.

● **Gool!** (a se citi **g-o-o-l**, ca la meciuri). Ravagiile suportabile ale pasiunii fotbalistice în rîndurile adolescenților, îmbinate cu o aprecia-bilă doză de morală — dascăleală. Regia — Stanislaw Jedyka. Interpreți — Josef Nalberczak, Aleksan-der Fogiel, Roman Wilhelm, Henryk Bak, Anna Ciepielewska.

plastică

● **Expoziția națională de artă plastică dedicată semicentenarului partidului** este una dintre cele mai ample manifestări în acest domeniu al vieții artistice românești care au avut loc în ultimele decenii. Participă mai mult de 500 de artiști din toate generațiile cu peste 1 000 de lucrări inspirate din marile teme ale istoriei și contemporanei-tății românești. Sălile de expunere: Dalles — pictură și sculptură; Ate-neul Român — artă decorativă și afiș; Muzeul de artă — grafică, artă decorativă.

● **A VI-a Expoziție republicană de artă plastică a artiștilor amatori** este deschisă în sala de marmură a Casei Școlii. Închinată semicentenarului, ea reunește circa 400 de lucrări de pictură, grafică, artă decorativă etc. ale celor mai talentați artiști amatori din țară.

● **50 de ani în slujba poporu-lui**. O expoziție-concurs, organiza-tă de Asociația artiștilor fotografi în cîntea semicentenarului. Viața cotidiană a orașelor noastre, aspec-te din munca de uzină, frumusețea peisajului românesc, iată cîteva teme ilustrate de imaginile expuse (Gale-riile de artă fotografică, Brezo-ianu 23).

● **Antichitatea despre artele plastice**. Antologie de texte selecționate și traduse de Alexandru Cizek din autorii greci și latini, grupate în cîteva capitole consacrate istoriei picturii și sculpturii, artelor minore (ceramică, mozaic etc.), descrierii unor monumente de artă ale Greciei antice, teoriei și criticii artei. O antologie remar-cabilă care reunește prima oară pentru cititorul român, într-un vo-lum, considerațiile analiștilor, re-torilor, filozofilor și scriitorilor an-tici (Editura Meridiane).

● **Roger Avermaete: Despre gust și culoare**. Un titlu promiță-tor, o carte eclectică. Cititorul se

plimbă prin lumea publicității, a spectacolelor, a podoabelor și co-lecționarilor, a bijuteriilor și tipă-riturilor, a mobilierului și decora-tiilor interioare, a modei etc. Un punct de vedere asupra bunului-gust (Editura Meridiane).

teatru

● **S-astins din viață Helene Weigel** (născută la Viena la 12 mai 1900), remarcabil om de teatru și actriță de covîșitor talent care — alături de ilustrul ei soț, dramaturgul Bertolt Brecht — a dat o aparte strălucire teatrului german con-temporan. A jucat pe multe scene din patria ei și din străinătate, dar numele și l-a înscris cu litere de aur pe frontispiciul lui «Berliner Ensemble», pe care l-a condus pînă la stingerea ei din viață. Dintre marile roluri interpre-tate: Antigona, Lady Macbeth, Clau-dine (Georges Dandin), Maria (Woyzech) ca și în rolurile scrise de Brecht: Mama, Mutter Courage, Natella (Cercul de cretă cauca-zian) și altele.

● Teatrul de Comedie își con-firmă datoria, sau mai degrabă vo-cația, cu ultima sa premieră «Fata Morgana» de D. Solomon. O come-die de situație, cu dialog plin de vervă și poante, amuzantă, într-o adecvată punere scenică făcută de regizorul Mihai Dimiu, în decorul lui Dan Nemțeanu și avînd drept interpreți un grup din talentații actori ai acestui teatru: Sanda Toma, Iurie Dărie, Dem. Savu, Vasilica Tastaman, Liliana Țicău, Mircea Șep-tilici, C. Bălărețu, Gh. Șimonca, precum și două tinere talente — Nina Zăinescu și Mircea Diaconu.

● După interpretarea pe care ne-a oferit-o Teatrul Național din Cluj (în regia atentă și evident intelectuală a lui Vlad Mugur), Tea-trul dramatic Brașov ne oferă o altă viziune. Eugen Mercus, semna-tarul premierei pe țară cu «Acești îngeri triști», este regizorul și scenograful spectacolului în care minu-tește cu pricepere, integrînd unei viziuni de ansamblu, grupul de interpreți brașoveni.

● Spectacolul cu «Camera de alături» (Teatrul de stat din Sibiu) în regia lui Dan Alecsandrescu, atent la nuanțe și la crearea atmo-sferei, prin alternarea ritmurilor de vorbire cu tăceri și pauze, ne propune, în scenografia lui Traian Nițescu, un alt grup de interpreți, dintre care îi amintim pe: Manuela Marinescu-Codrat, Mircea Hindo-reanu, Ovidiu Stoichiță, Nicu Ni-culescu, Maria Magda.

muzică

● Și-a părăsit pentru totdeauna pianul și masa de lucru **Mihail Jora**, academician, Artist al Po-

porului, Erou al Muncii Socialiste, muzician multilateral, prezentă co-vîrșitoare în arta componistică și pe-dagogia muzicală românească con-temporană, deținător al Premiului de compoziție «George Enescu», Premiului național al Academiei Române, Premiului de Stat, Pre-miului internațional Herder. Grea pierdere pentru arta și cultura românească. Cu ideea fatalității morții ne împacă uneori — ca în cazul lui **Mihail Jora** — doar opera vastă și de mare valoare artistică dăruită de cel dispărut, posterității.

● Viitorul concert al Filarmoni-cii (21 și 22 mai, Ateneu), dirijat de **Ion Băciu**, ne oferă prima audiere a lucrării lui Tiberiu Olah — «Masa tăcerii». Înzestratul violoncelist **Că-tălin Ilea** interpretează concertul pentru violoncel și orchestră de Saint Saëns; cu Simfonia a IX-a se încheie concertul și ciclul «Inte-grala simfoniilor de Franz Schubert».

● În studiul din str. Nuferilor, la 20 mai: concertul Orchestrei simfonice a RTV sub bagheta dirijor-ului francez **Michel Plasson**. Pro-gram: Simfonieta de Ion Dumitres-cu, Concert pentru pian și or-chestră de Robert Schumann, Val-suri nobile și sentimentale de Mau-rice Ravel, Suita de balet «Bachus și Ariana» de Albert Roussel.

● Inedit program de muzică de cameră — barocul englez (Haen-del, Dowland, Purcell, Pepusch, Ar-ne) — ne oferă cvintetul «Concer-tino» alcătuit din **Adrian Semo** — vioară, **Virgil Frincu** — flaut, **Otto Georges Roth** — violă, **Tiberiu Ungureanu** — violoncel și **Nicolae Licareț** — clarinet. Își dă concursul soprana **Emilia Petrescu** (27 mai, Sala mică a Palatului).

● Cea de-a doua ediție a **Festi-valului național de muzică pop**, organizat de Consiliul U.A.S. din Institutul de arhitectură, a polari-zat atenția iubitorilor de muzică bucureșteni pentru repertoriile și stilurile formațiilor de tineret par-ticipante din întreaga țară, în Sala Palatului între 10 și 17 mai.

● **Recitalul violonistului Avy Abramovici**, la pian **Irina Staicu** cu lucrări din repertoriul clasic al lui J.S. Bach și R. Strauss și prime audiiții din Max Reger, Paul ben Haim, Rob du Bois, Hrisanide — la 19 mai, Sala mică a Palatului.

televiziune

REPORTAJ, DEZBATERI. Inte-resantă discuție pe tema «Lumea artei în spiritualitatea modernă» ne promite emisiunea «Idei contemporane» (Juni). Stop-cadru — o emisiune, în genere, bine orien-tată, de informare și dezbateri critică în legătură cu viața întreprinderilor (Juni). Tot despre fenomenul economic se ocupă emisiu-ne «Confruntări și puncte de reper» (miercuri). Continuă repor-tajul serial «Planeta se grăbește» de Paul Anghel (joi).

MUZICĂ. Teatrul liric TV, o emisiune cu mulți «abonați», prezintă pagini din opera plină de vervă «Don Pasquale» de Donizetti (duminică). Un nou ciclu pentru iubitorii operii debutează cu frag-mente din Faust (Gounod) în inter-prețarea unor soliști frunțași ai Operei Române: Marina Crilovici, Dan Iordăchescu ș.a. alături de o celebritate mondială — basul Ni-cola Ghiuzeliev (Juni). Gala marilor interpreți: balerina Ileana Iliescu (miercuri). Programele muzicale ale săptămînii se încheie cu un con-cert de jazz — Festivalul de la Newport (sîmbătă).

FILM. James Mason și Danielle Darrieux în «Operațiunea Cicero» — spionaj, aventură, suspens (du-minică). Istoria filmului continuă discuția despre creația lui René Clair (joi). Cary Grant și Rita Hayworth în «Numai ingerii au aripi» (vineri).

TEATRU. În ciclul său de istorie a teatrului universal, Mihnea Gheorghiu prezintă momentul «Com-media dell'arte». Exemplificări din «Nebunia lui Pantalone» cu Maria-na Mihaș, Marin Moraru ș.a. (marți).

ȘTIINȚĂ. Despre inimă (cu sen-sul de cord) oricît s-ar discuta nu e de ajuns e de părere emisiunea «Mai aveți o întrebare?» (vineri).

DIVERTISMENT. «Post-meridi-an» încearcă, vădit, să înlocuiască (poate și să îmbunătățească) Stu-dioul N (duminică). «Cerbul de aur» ne cere să nu-l uităm; duminică — Lola Iovanovici, joi — Sergio Endrigo. «Întilnire pe platou» — o adevărată paradă a vedetelor de operă, operetă, music-hall, folclor: Eugenia Moldoveanu, Margareta Pislaru, Constanța Cîmpeanu, Do-rothea Palade, Gigi Marga, Ileana Sărăroiu, Elena Munteanu (gingașa «floare din grădină»), Ion Dacian, Ludovic Spiess, Aurelian Andre-scu ș.a. (sîmbătă).

SPORT. Fotbal R.S.C.—România (duminică). Larăși fotbal, Real Madrid — Chelsea (miercuri, în locul Telecinematecii??!)).

disc

● Muzica de cameră pentru sex-tet de suflători «Trei valiri» scrisă de compozitorul Matei Socor în 1968, la cererea cvintetului «George Enescu», se supune descrierii muzicale a unei acțiuni pline de pitoresc popular. Programul cu-prinde o parte introductivă, șapte tablouri și un epilog (ECE-0494).

● «Burlesca» lui Mircea Istrate, un univers sonor deosebit de spec-taculos, potență de elemente fol-clorice captivante, este de fapt un concert de cameră pentru cinci instrumente: vioară, oboi, fagot, clarinet și contrabas. N. Drăgoi, C. Iliuță, E. Biclea, C. Ungureanu și V. Damaschin, care alcătuiesc cvintetul, realizează cu brio inten-țiile compozitorului (ECE-0494).

● «Balet din opere», înregistra-tă realizată cu concursul veteranu-lui artei dirijorale românești Jean Bobescu, prezintă un program de o varietate melodică și ritmică cu totul aparte, explicabilă mai ales prin valoarea deosebită a fragmen-telor de balet incluse pe cele două fețe ale discului: «Carmen», «Ev-gheni Oneghin», «Aida», «Lakmé», «Cidul» și «Faust» (ECE-0501).

pronosport

Pronosticurile antrenorului **TITUS OZON** la concursul pronosport nr. 20 — etapa din 16 mai 1971

I. R.S.C. (A)–	
R.S. România (A)	2
II. R.S. România (tin.)–	
R.S.C. (tin.)	1
III. Fiorentina–Inter	x, 2
IV. Foggia–Juventus	x
V. Lazio–Lanerosi	1, x
VI. Milan–Cagliari	1
VII. Napoli–Bologna	1
VIII. Sampdoria–Varese	x, 1
IX. Torino–Catania	1
X. Verona–Roma	1, x
XI. Metalul Tirg.–	
Progresul Br.	1
XII. Știința Bacău–A.S.A.	1, x, 2
XIII. C.S.M. Sibiu–Corvinul	1

COPERTA NOASTRĂ

Interpreta de muzică populară
Maria Pietraru.
Fotografie de Traian PROSAN

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București. Piața Școlii 1, Sectorul 1.
Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17 60 10 — int. 1744.
TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

FLACĂRA-ALBUM

Un nume care trebuie reținut: Michael Sarrazin, partenerul actriței Jane Fonda în filmul «Și cai se împușcă, nu-l așa?»

